

**ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ (ΣΔΑΤ) ΚΑΤΑ
ISO 22000:2018**

Σύνταξη από

ΣΚΑΡΒΕΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΥΔΠ - ΑΝ. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ και
Κ. ΣΙΑΦΑΡΙΚΑΣ
ΑΝ. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΜΕΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
30.01.2024

Έγκριση από

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΑΜΠΑΛΟΥΚΑΣ
ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
30.01.2024

Αναθεωρήσεις

Ημερομηνία	Έκδοση	Αιτιολογία
01.09.2019	1.0	Πλήρης αναθεώρηση ΣΔΠ EQA HELLAS A.E.
30.07.2020	2.0	Προσθήκη πρόβλεψης για αύξηση ανθρωποχρόνου επιθεώρησης λόγω μετάβασης στη νέα έκδοση του προτύπου ISO 22000:20018
30.01.2024	3.0	Αναθεώρηση και τροποποίηση λόγω προσαρμογής στις προβλέψεις της νέας έκδοσης του προτύπου ISO 22003-1:2022 – Εκτεταμένη αναθεώρηση και διόρθωση συντακτικών λαθών και σφαλμάτων διατύπωσης

ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΔΑΤ ΚΑΤΑ ISO 22000:2018**Περιεχόμενα**

1.	ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	4
2.	ΑΝΑΦΟΡΕΣ	5
3.	ΌΡΟΙ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ	7
4.	ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ	14
5.	ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	14
5.1	Γενικά	14
5.2	Διαχείριση αμεροληψίας.....	14
6.	ΔΙΕΡΓΑΣΙΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ - ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	15
7.	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	15
8.	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΔΙΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	17
8.1	Γενικές απαιτήσεις- Δραστηριότητες πριν την πιστοποίηση.....	17
8.1.1	Αίτηση.....	17
8.1.2	Ανασκόπηση αίτησης.....	18
8.3	Σχεδιασμός επιθεωρήσεων	25
8.3.1	Γενικά.....	25
8.3.2	Επιλογή ομάδας επιθεώρησης και αναθέσεις	25
8.3.3	Σχέδιο επιθεώρησης.....	27
8.4	Αρχική επιθεώρηση και πιστοποίηση	28
8.4.1	Αρχική επιθεώρηση Στάδιο 1	28
8.4.2	Αρχική επιθεώρηση Στάδιο 2	30
8.5	Διενέργεια επιθεωρήσεων	31
8.5.1	Γενικά.....	31
8.5.2	Διεξαγωγή της εισαγωγικής συνεδρίας	31
8.5.3	Επικοινωνία κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης.....	32
8.5.4	Ταυτοποίηση και καταγραφή των ευρημάτων της επιθεώρησης.....	32
8.5.5	Συμπεράσματα της επιθεώρησης – διεξαγωγή καταληκτικής συνεδρίας.....	33
8.5.6	Αναφορά επιθεώρησης	34
8.5.7	Μη συμμορφώσεις – διορθώσεις – διορθωτικές ενέργειες.....	35
8.6	Απόφαση πιστοποίησης.....	36
8.7	Διατήρηση της πιστοποίησης	37
8.7.1	Επιθεώρηση Επιτήρησης	37
8.7.2	Επιθεώρηση Επαναπιστοποίησης.....	38
8.7.3	Επέκταση πεδίου – έκτακτες επιθεωρήσεις – αναστολή, ανάκληση	38
8.8	Ενστάσεις- παράπονα	39
8.9	Αρχεία πελατών	40
9.	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.....	40

1. Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής

Σκοπός του παρόντος Ειδικού Κανονισμού Πιστοποίησης είναι η παροχή τεκμηριωμένων πληροφοριών προς κάθε ενδιαφερόμενο μέρος ή πελάτη του Φορέα Πιστοποίησης, Ελέγχου και Επαλήθευσης EQA HELLAS A.E. σχετικά με τις απαιτήσεις πιστοποίησης του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων ως προς το διεθνές Πρότυπο ISO 22000:2018. Το προς πιστοποίηση ΣΔΑΤ μπορεί να έχει αναπτυχθεί και να εφαρμόζεται από επιχειρήσεις και οργανισμούς του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα, των κλάδων της βιομηχανίας/μεταποίησης ή της παροχής υπηρεσιών.

Ο παρών Ειδικός Κανονισμός ισχύει σε συνδυασμό με τον Γενικό Κανονισμό Πιστοποίησης (GRC) και τις Διαδικασίες (ΡΧΧ) του ΦΠΕ, που περιγράφουν όλη την διεργασία της πιστοποίησης (αρχικής, επιτήρησης και επαναπιστοποίησης). Ο Φορέας Πιστοποίησης, Ελέγχου και Επαλήθευσης, μεταξύ άλλων, οφείλει να πληροί τα κριτήρια των Διεθνών Προτύπων ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17021-1:2015 και του ISO 22003-1:2022 που προδιαγράφουν το πλαίσιο της διαπιστευμένης πιστοποίησης ΣΔΑΤ.

Ο ΦΠΕ παρέχει υπηρεσίες αξιολόγησης συμμόρφωσης, πιστοποίησης και επιτήρηση ΣΔΑΤ σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο ISO 22000:2018, για τις παρακάτω κατηγορίες δραστηριοτήτων εντός της τροφικής αλυσίδας:

Κατηγοριοποίηση βάσει του προτύπου ISO 22003-1:2022, Annex A, Table A.1				
Ομάδα Δραστηριοτήτων (Cluster)	Κατηγορία		Υποκατηγορία	
Πρωτογενής Παραγωγή	B	Καλλιέργεια ή χειρισμός φυτών	BI	Καλλιέργεια – χειρισμός φυτών (εκτός από σιτηρά και όσπρια)
			BII	Καλλιέργεια – χειρισμός σιτηρών και οσπρίων
			BIII	Χειρισμός φυτικών προϊόντων πριν την διεργασία
Επεξεργασία τροφίμων για ανθρώπους και ζώα	C	Επεξεργασία τροφίμων, συστατικών και τροφών για κατοικίδια	CO	Ζώα – Πρωτογενής μεταποίηση (αρχική επεξεργασία)
			CI	Επεξεργασία ευπαθών προϊόντων ζωϊκής προέλευσης
			CII	Επεξεργασία ευπαθών προϊόντων φυτικής προέλευσης
			CIII	Επεξεργασία ευπαθών προϊόντων φυτικής και ζωϊκής προέλευσης (μικτά προϊόντα)
			CIV	Επεξεργασία προϊόντων που είναι σταθερά σε θερμοκρασία περιβάλλοντος

Catering-Σίτιση/ Υπηρεσίες τροφίμων	E	Catering-Σίτιση/ Υπηρεσίες τροφίμων		
Λιανικό εμπόριο, μεταφορά και αποθήκευση	F	Εμπορία, λιανικό εμπόριο και ηλεκτρονικό εμπόριο	FI	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο
			FII	Μεσιτεία / Εμπορία
	G	Υπηρεσίες μεταφοράς και αποθήκευσης		
Υλικό(-α) Συσκευασίας	I	Παραγωγή υλικού(-ών) συσκευασίας		

Σε κάθε περίπτωση, διαπιστευμένες υπηρεσίες πιστοποίησης παρέχονται και αντίστοιχα Πιστοποιητικά Συμμόρφωσης εκδίδονται, μόνο για τα πεδία που περιγράφονται στο ΕΠΕΔ (επίσημο πεδίο διαπίστευσης), που επισυνάπτεται του Πιστοποιητικού Διαπίστευσης του Φορέα Πιστοποίησης, Ελέγχου και Επαλήθευσης. Τα έγγραφα πιστοποίησης (πχ τα Πιστοποιητικά Συμμόρφωσης) αναγνωρίζουν και παραθέτουν με σαφήνεια τις ανωτέρω κατηγορίες και υποκατηγορίες δραστηριοτήτων που εφαρμόζει το ΣΔΑΤ.

Ο οργανισμός που επιλέγει να εφαρμόσει το Σύστημα Διαχείρισης της Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ΕΛΟΤ EN ISO 22000:2018, οφείλει να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις που θέτει το πρότυπο και να επιζητήσει τη σχετική πιστοποίηση από τρίτο ανεξάρτητο φορέα, όποτε σκοπεύει ή/και χρειάζεται να αποδείξει την ικανότητα του να παρέχει με συνέπεια προϊόν ή/και υπηρεσία που ικανοποιούν τις απαιτήσεις των εφαρμόσιμων κανονιστικών διατάξεων.

Η πιστοποίηση ενός ΣΔΑΤ (Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων) δεν επιβεβαιώνει την ασφάλεια ή την καταλληλότητα των προϊόντων ενός οργανισμού εντός της τροφικής αλυσίδας. Ωστόσο το ΣΔΑΤ βάσει διεθνούς προτύπου ΕΛΟΤ EN ISO 22000:2018 απαιτεί από τον οργανισμό που το υιοθετεί να πληροί όλες τις σχετικές, με την ασφάλεια τροφίμων, εφαρμόσιμες νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις, σε όλη την έκταση του συστήματος διαχείρισης.

Ως επακόλουθο των παραπάνω επισημαίνεται ότι ο πιστοποιημένος με ΣΔΑΤ οργανισμός, απαγορεύεται ρητά να τοποθετεί σήματα και λογότυπα πιστοποίησης (λογότυπο ΦΠΕ, συνδυασμένο λογότυπο ΦΠΕ/ΕΣΥΔ, λογότυπο IAF κλπ), καθώς και οποιαδήποτε δήλωση αναφοράς στην πιστοποίηση ΣΔΑΤ που διαθέτει, επί των προϊόντων και των συσκευασιών αυτών, ήτοι της πρωτογενούς και της δευτερογενούς ή άλλης εξωτερικής συσκευασίας αυτών. Περισσότερες πληροφορίες λαμβάνει ο ενδιαφερόμενος από τη σχετική Ρ11 Διαδικασία Χρήσης Λογοτύπων, Σημάτων και Δηλώσεων περί Πιστοποίησης και Επαλήθευσης του ΦΠΕ που βρίσκεται αναρτημένη σε ελεύθερη πρόσβαση στην ιστοσελίδα του (www.eqa.gr), καθώς και από τον ΕΣΥΔ ΕΛΔ Κανονισμό Χρήσης του Εθνικού Λογότυπου Διαπίστευσης του ΕΣΥΔ.

2. Αναφορές

- ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17021-1:2015 Αξιολόγηση της συμμόρφωσης– Απαιτήσεις για φορείς επιθεώρησης και πιστοποίησης συστημάτων διαχείρισης - Μέρος 1: Απαιτήσεις

- ΕΛΟΤ EN ISO 22000:2018 Συστήματα Διαχείρισης της Ασφάλειας Τροφίμων – Απαιτήσεις για τους Οργανισμούς της αλυσίδας τροφίμων
- ISO 22000:2018/Amd 1:2024 Food safety management systems — Requirements for any organization in the food chain Amendment 1: Climate action changes (Συστήματα διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων — Απαιτήσεις για κάθε οργανισμό στην τροφική αλυσίδα Τροπολογία 1: Αλλαγές στη δράση για το κλίμα)
- ISO 22003-1:2022 Food safety —Part 1: Requirements for bodies providing audit and certification of food safety management systems (Ασφάλεια Τροφίμων – Μέρος 1: Απαιτήσεις για φορείς που παρέχουν υπηρεσίες επιθεώρησης και πιστοποίησης συστημάτων διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων)
- ISO/IEC 17000:2004, Conformity assessment – Vocabulary and general principles
- IAF MD 01:2023 Κατευθυντήρια Οδηγία της Διεθνούς Διαπίστευσης για την επιθεώρηση και την πιστοποίηση οργανισμών πολλαπλών εγκαταστάσεων
- IAF MD 2:2023 Κατευθυντήρια Οδηγία της Διεθνούς Διαπίστευσης για μεταφορά της πιστοποίησης από ένα ΦΠ σε έτερο ΦΠ
- IAF MD11:2023 Κατευθυντήρια οδηγία της IAF για την εκτέλεση ολοκληρωμένης/συνδυαστικής επιθεώρησης ταυτόχρονα για περισσότερα του ενός ΣΔ
- IAF MD 28:2023 for the Upload and Maintenance of Data on IAF Database (για τη μεταφόρτωση και συντήρηση δεδομένων στη βάση δεδομένων της IAF)
- ISO/TS 22002-1, 1st Edition, 12/2009 Τεχνική Προδιαγραφή για τα προαπαιτούμενα προγράμματα για τη διαχείριση ασφάλειας τροφίμων Μέρος 1: Παραγωγή τροφίμων
- ISO/TS 22002-2, 1st Edition, 01/2013 Τεχνική Προδιαγραφή για τα προαπαιτούμενα προγράμματα για τη διαχείριση ασφάλειας τροφίμων Μέρος 2: Catering
- ISO/TS 22002-4, 1st Edition, 12/2013 Τεχνική Προδιαγραφή για τα προαπαιτούμενα προγράμματα για τη διαχείριση ασφάλειας τροφίμων Μέρος 1: Food Packaging Manufacturing
- ISO/TS 22002-5:2019, 1st Edition 09/2019 Τεχνική Προδιαγραφή για τα προαπαιτούμενα προγράμματα για τη διαχείριση ασφάλειας τροφίμων Μέρος 5: Μεταφορά και αποθήκευση
- ISO/TS 22002-6:2016, 1st Edition 04/2016 Τεχνική Προδιαγραφή για τα προαπαιτούμενα προγράμματα για τη διαχείριση ασφάλειας τροφίμων Μέρος 6: Παραγωγή ζωοτροφών
- ΕΛΟΤ EN ISO 22005:2007 Ιχνηλασιμότητα στην αλυσίδα τροφίμων και ζωοτροφών – Γενικές αρχές και βασικές απαιτήσεις για το σχεδιασμό και την εφαρμογή συστήματος διαχείρισης
- CODEX ALIMENTARIUS FOOD HYGIENE
- ΕΣΥΔ-ΚΑΔ Κανονισμοί Διαπίστευσης του Εθνικού Συστήματος Διαπίστευσης
- ΕΣΥΔ-ΕΛΔ Κανονισμός για τη Χρήση του Εθνικού Λογότυπου Διαπίστευσης
- ΕΣΥΔ ΚΡΙΤΗΡΙΑ Κριτήρια Διαπίστευσης
- Εγχειρίδιο Ποιότητας ΦΠΕ (QM)
- GRC Γενικός Κανονισμός Πιστοποίησης ΣΔ και Προϊόντων
- P01 Διαδικασία Διαχείρισης Δραστηριοτήτων πριν την Πιστοποίηση ή/και την Επαλήθευση
- P02 Διαδικασία Διαχείρισης Αμεροληψίας και Διακινδυνεύσεων
- P04 Διαδικασία Προσωπικού και Καθορισμού Κριτηρίων Επάρκειας
- P05 Διαδικασία Επιθεωρήσεων, Έκδοσης Πιστοποιητικών, Αναστολής, Ανάκλησης ή Περιορισμού του Πεδίου Πιστοποίησης

- P11 Διαδικασία Χρήσης Λογοτύπων, Σημάτων και Δηλώσεων περί Πιστοποίησης και Επαλήθευσης
- P09 Διαδικασία Χειρισμού Παραπόνων και Ενστάσεων και Διερεύνησης Ικανοποίησης Πελατών
- P10 Διαδικασία Εμπιστευτικότητας και Δημόσιας Πληροφόρησης
- WI 01-01 Οδηγία Εργασίας για την Επιθεώρηση Πολλαπλών Εγκαταστάσεων

3. Όροι και Ορισμοί

Σύστημα διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων (ΣΔΑΤ)

σύνολο αλληλένδετων ή αλληλεπιδρώντων στοιχείων ενός οργανισμού για τη θέσπιση πολιτικών και στόχων και διαδικασιών για την επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών του συστήματος διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων

Μελέτη ανάλυσης κινδύνων και κρισίμων σημείων ελέγχου (μελέτη HACCP)

Ανάλυση κινδύνων για οικογένεια προϊόντων/διαδικασιών/υπηρεσιών με παρόμοιους κινδύνους και παρόμοιες διαδικασίες και τεχνολογία (π.χ. παραγωγή, συσκευασία, αποθήκευση ή υλοποίηση υπηρεσιών)

Κατηγοριοποίηση βάσει του προτύπου ISO 22003-1:2022, Annex A, Table A.1 (ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ/ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ)			
Ομάδα Δραστηριοτήτων (Cluster)	Κατηγορία	Υποκατηγορία	Παραδείγματα σχετικών δραστηριοτήτων
Πρωτογενής Παραγωγή	A Farming or handling of animals	A1 Farming of animals for meat/milk/eggs/honey	Raising animals (other than fish and aquaculture) used for meat production, egg production, milk production or honey production. Growing, keeping, trapping and hunting (slaughtering at point of hunting). Associated temporary packing without modification or processing of the product.
		A2 Farming of fish and seafood	Raising fish and seafood used for meat production. Growing, trapping and fishing (slaughtering at point of capture). Associated temporary packing without modification or processing of the product
	B Καλλιέργεια ή χειρισμός φυτών	BI Καλλιέργεια – χειρισμός φυτών (εκτός από σιτηρά και όσπρια)	Καλλιέργεια ή συγκομιδή φυτών (εκτός από σιτηρά και όσπρια): κηπευτικά προϊόντα (φρούτα, λαχανικά, μπαχαρικά, μανιτάρια, κλπ) και προϊόντα υδροπονίας. Αποθήκευση φυτών στο αγρόκτημα (εκτός από σιτηρά και όσπρια), συμπεριλαμβανομένων των κηπευτικών προϊόντων και των προϊόντων υδροπονίας.

			BII	Καλλιέργεια– Χειρισμός σιτηρών και οσπρίων	Καλλιέργεια και συγκομιδή σιτηρών και οσπρίων για τροφή. Χειρισμός δημητριακών και οσπρίων. Αποθήκευση σιτηρών και οσπρίων στο αγρόκτημα.
			BIII	Χειρισμός φυτικών προϊόντων πριν την διεργασία	Δραστηριότητες σε προϊόντα συγκομιδής που δεν μεταβάλλουν το προϊόν από την πρωτογενή μορφή του, συμπεριλαμβανομένων των κηπευτικών προϊόντων και προϊόντων υδροπονίας. Αυτές περιλαμβάνουν τον καθαρισμό, το πλύσιμο, το ξέπλυμα, το ξεφλούδισμα, τη διαλογή, την ταξινόμηση, το κλάδεμα, το δέσιμο, την ψύξη, την υδρόψυξη, το κέρωμα, την διαβροχή, τον αερισμό, την προετοιμασία για αποθήκευση ή την επεξεργασία, την συσκευασία, την επανασυσκευασία, την σταδιοποίηση, την αποθήκευση και την φόρτωση.
Επεξεργασία τροφίμων για ανθρώπους και ζώα	C	Επεξεργασία τροφίμων, συστατικών και τροφών για κατοικίδια (ζώα συντροφιάς)	CO	Ζώα – Πρωτογενής μεταποίηση (αρχική επεξεργασία)	Πρωτογενής επεξεργασία σφαγίων ζώων που προορίζονται για περαιτέρω επεξεργασία/μεταποίηση, συμπεριλαμβανομένων του σταυλισμού, της σφαγής, του εκσπλαχνισμού, της χύδην ψύξης, της χύδην κατάψυξης, της χύδην αποθήκευσης ζώων και του εκσπλαχνισμού θηραμάτων, της χύδην κατάψυξης ιχθύων και της αποθήκευσης θηραμάτων
			CI	Επεξεργασία ευπαθών προϊόντων ζωϊκής προέλευσης	Επεξεργασία και συσκευασία, συμπεριλαμβανομένων των ψαριών, των προϊόντων από ψάρια, των θαλασσινών, του κρέατος, αυγών και γαλακτοκομικών προϊόντων που απαιτούν έλεγχο θερμοκρασίας ψύξης ή κατάψυξης. Επεξεργασία τροφών για ζώα συντροφιάς μόνο από ζωικά προϊόντα.
			CII	Επεξεργασία ευπαθών προϊόντων φυτικής προέλευσης	Επεξεργασία και συσκευασία, συμπεριλαμβανομένων των φρούτων και των φρέσκων χυμών, λαχανικών, σπόρων, ξηρών καρπών, πολτών, οσπρίων, κατεψυγμένων προϊόντων με βάση το νερό, υποκατάστατων κρεάτων φυτικής προέλευσης και υποκατάστατων γαλακτοκομικών προϊόντων. Επεξεργασία τροφών για ζώα συντροφιάς από φυτικά προϊόντα μόνο.
			CIII	Επεξεργασία ευπαθών προϊόντων φυτικής και ζωικής προέλευσης (μικτά προϊόντα)	Επεξεργασία και συσκευασία, συμπεριλαμβανομένης της πίτσας, ζυμαρικών, σάντουιτς και γευμάτων έτοιμων προς κατανάλωση. Περιλαμβάνει κουζίνα σίτισης εκτός της εγκατάστασης. Περιλαμβάνονται προϊόντα βιομηχανικής κουζίνας που δεν προσφέρονται για άμεση κατανάλωση.

				Επεξεργασία ευπαθών τροφών για ζώα συντροφιάς από μικτά προϊόντα.	
		CIV	Επεξεργασία προϊόντων που είναι σταθερά σε θερμοκρασία περιβάλλοντος	Επεξεργασία και συσκευασία προϊόντων που αποθηκεύονται και πωλούνται σε θερμοκρασία περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων κονσερβοποιημένων τροφίμων, μπισκότων, σνακ, ελαίων, πόσιμου νερού, ποτών, ζυμαρικών, αλεύρων, ζάχαρης και άλατος κατάλληλου για τρόφιμα. Επεξεργασία τροφής για κατοικίδια ζώα που είναι σταθερή σε θερμοκρασία περιβάλλοντος.	
	D	Feed and animal food processing		Processing feed material intended for food and non-food producing animals not kept in households, e.g. meal from grain, oilseeds, by-products of food production. Processing feed mixtures, with or without additives, intended for food-producing animals, e.g. premixes, medicated feed, compound feeds.	
Catering-Σίτιση/ Υπηρεσίες τρόφιμων	E	Catering-Σίτιση/ Υπηρεσίες τροφίμων		Ανοιχτές εκτεθειμένες δραστηριότητες τροφίμων, όπως μαγείρεμα, ανάμειξη και προετοιμασία εξαρτημάτων και προϊόντων για επιτόπου άμεση κατανάλωση ή take away. Παραδείγματα περιλαμβάνουν εστιατόρια, ξενοδοχεία, καντίνες, ιδρύματα, χώρους εργασίας (σχολική ή καφετέρια εργοστασίου), συμπεριλαμβανομένου του λιανικού εμπορίου με επιτόπια προετοιμασία (π.χ. ψησταριά κοτόπουλων). Περιλαμβάνει αναθέρμανση φαγητού, τροφοδοσία εκδηλώσεων, καφετέριες και παμπ.	
Λιανικό εμπόριο, μεταφορά και αποθήκευση	F	Εμπορία, λιανικό εμπόριο και ηλεκτρονικό εμπόριο	FI	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	Αποθήκευση και παροχή τελικών προϊόντων σε πελάτες και καταναλωτές (λιανική πώληση, καταστήματα, χονδρέμποροι). Περιλαμβάνει ήσσονος σημασίας δραστηριότητες επεξεργασίας, π.χ. τεμαχισμός, μεριδοποίηση, αναθέρμανση.
			FII	Μεσιτεία / Εμπορία	Αυτόνομη αγορά και πώληση προϊόντων χωρίς φυσικό χειρισμό ή ως πράκτορας για άλλους, οποιοδήποτε αντικείμενο εισέρχεται στην τροφική αλυσίδα.
	G	Υπηρεσίες μεταφοράς και αποθήκευσης		Εγκαταστάσεις αποθήκευσης και οχήματα διανομής για ευπαθή τρόφιμα και ζωοτροφές, όπου η θερμοκρασιακή ακεραιότητα πρέπει να διατηρείται. Εγκαταστάσεις αποθήκευσης και οχήματα διανομής για τρόφιμα και ζωοτροφές που παραμένουν σταθερά σε θερμοκρασία περιβάλλοντος. Επανεπίσημανση/επανασυσκευασία εκτός αυτής ανοικτών εκτεθειμένων υλικών και προϊόντων. Εγκαταστάσεις αποθήκευσης και οχήματα διανομής για υλικά συσκευασίας τροφίμων.	

Auxiliary services	H	Services	Services provisioned related to the safe production of food and feed including water supply, pest control, cleaning services and waste disposal.
Υλικό(-α) Συσκευασίας	I	Παραγωγή υλικού(-ών) συσκευασίας	Παραγωγή υλικού(-ων) συσκευασίας σε επαφή με τρόφιμα και ζωοτροφές. Μπορεί να περιλαμβάνει συσκευασίες που παράγονται επιτόπου για χρήση στην επεξεργασία.
Auxiliary equipment	J	Equipment	Equipment for food, feed or packaging processing, vending machines, kitchen equipment, processing utensils, filters, hygienic design of equipment and facilities.
Bio/chemical	K	Chemical and bio-chemical	Production of food and feed processing aids, additives (e.g. flavourings, vitamins), gases and minerals. Production of bio-cultures and enzymes.

Αποδεκτή στάθμη κινδύνου

Στάθμη κινδύνου για την ασφάλεια τροφίμων που δεν πρέπει να υπερβαίνει στο τελικό προϊόν που παρέχεται από τον οργανισμό

Κριτήριο ελέγχου

Μετρήσιμη ή παρατηρήσιμη προδιαγραφή για την παρακολούθηση του λειτουργικού προαπαιτούμενου προγράμματος (OPRP)

Επιθεώρηση

συστηματική, ανεξάρτητη και τεκμηριωμένη διεργασία για την συλλογή τεκμηρίων επιθεώρησης και την αντικειμενική αξιολόγησή τους, προκειμένου να προσδιορίζεται ο βαθμός ικανοποίησης των κριτηρίων επιθεώρησης

Επαγγελματική επάρκεια

ικανότητα εφαρμογής γνώσεων και δεξιοτήτων ώστε να επιτυγχάνονται τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Συμμόρφωση

ικανοποίηση της απαίτησης

Επιμόλυνση

εισαγωγή ή εμφάνιση επιμολυντή που εμπεριέχει κίνδυνο για την ασφάλεια τροφίμων στο προϊόν ή στο περιβάλλον επεξεργασίας

Συνεχής βελτίωση

επαναλαμβανόμενη δραστηριότητα για τη βελτίωση των επιδόσεων

Μέτρο ελέγχου

ενέργεια ή δραστηριότητα που είναι βασική για την εξάλειψη σημαντικού κινδύνου για την ασφάλεια τροφίμων ή τη μείωσή του σε αποδεκτή στάθμη

Διόρθωση

ενέργεια για την εξάλειψη εντοπισμένης μη συμμόρφωσης

Διορθωτικές ενέργειες

ενέργειες για την εξάλειψη της αιτίας της μη συμμόρφωσης και για την αποτροπή επανεμφάνισης

Κρίσιμο σημείο ελέγχου CCP

στάδιο της διεργασίας κατά το οποίο εφαρμόζεται(ονται) μέτρο(α) ελέγχου για εξάλειψη ή μείωση σημαντικού κινδύνου για την ασφάλεια τροφίμων) σε αποδεκτή στάθμη και το(α) κρίσιμο(α) όριο(α) και η μέτρηση που καθορίζονται επιτρέπουν την εφαρμογή διορθώσεων

Κρίσιμο όριο

μετρήσιμη τιμή η οποία διαχωρίζει την αποδεκτότητα από τη μη αποδεκτότητα

Τεκμηριωμένες πληροφορίες

πληροφορίες που απαιτείται να ελέγχονται και να διατηρούνται ενήμερες από τον Οργανισμό και το μέσο στο οποίο περιέχονται

Αποτελεσματικότητα

βαθμός υλοποίησης προβλεπόμενων δραστηριοτήτων και επίτευξης των προβλεπόμενων αποτελεσμάτων

Τελικό προϊόν

προϊόν που δεν υπόκειται σε περαιτέρω επεξεργασία ή μετατροπή από τον Οργανισμό

Διάγραμμα ροής

σηματική και συστηματική παρουσίαση της ακολουθίας και των αλληλεπιδράσεων των σταδίων κατά τη διεργασία

Τρόφιμα

ουσία (συστατικό) η οποία, ανεξάρτητα από το εάν έχει υποβληθεί σε επεξεργασία, ημι-επεξεργασία ή είναι ακατέργαστη, προορίζεται για κατανάλωση και περιλαμβάνει ποτά, τσίχλες και οποιαδήποτε ουσία χρησιμοποιήθηκε για την παρασκευή, την προετοιμασία ή την επεξεργασία «τροφίμων», αλλά δεν περιλαμβάνει καλλυντικά ή καπνό ή ουσίες (συστατικά) που χρησιμοποιούνται μόνο ως φάρμακα

Τροφές

μεμονωμένο(ο) ή πολλαπλό(ά) προϊόν(τα), που ανεξάρτητα από το εάν έχει(ουν) υποβληθεί σε επεξεργασία, ημι-επεξεργασία ή είναι ακατέργαστα, προορίζονται να καταναλωθούν από ζώα μη παραγωγής τροφίμων

Αλυσίδα τροφίμων

ακολουθία των σταδίων παραγωγής, επεξεργασίας, διανομής, αποθήκευσης και χειρισμού των τροφίμων και των συστατικών τους, από την πρωτογενή παραγωγή έως την κατανάλωση

Ασφάλεια τροφίμων

διασφάλιση ότι τα τρόφιμα δεν προκαλούν δυσμενή επίδραση στην υγεία του καταναλωτή, όταν το τρόφιμο παρασκευάζεται ή/και καταναλώνεται σύμφωνα με την προβλεπόμενη χρήση του

Κίνδυνος για την ασφάλεια τροφίμων

βιολογικός, χημικός ή φυσικός παράγοντας στα τρόφιμα με πιθανότητα πρόκλησης δυσμενούς επίδρασης στην υγεία

Ενδιαφερόμενο μέρος

φυσικό πρόσωπο ή οργανισμός που μπορεί να επηρεάζει, να επηρεάζεται ή να θεωρεί ότι επηρεάζεται από μια απόφαση ή μια δραστηριότητα του Οργανισμού

Παρτίδα

καθορισμένη ποσότητα προϊόντος που παράγεται ή/και επεξεργάζεται ή/και συσκευάζεται ουσιαστικά υπό τις ίδιες συνθήκες

Μέτρηση

διεργασία για τον προσδιορισμό μίας τιμής μεγέθους

Παρακολούθηση

προσδιορισμός της κατάστασης ενός συστήματος, μίας διεργασίας ή μίας δραστηριότητας

Μη συμμόρφωση

μη ικανοποίηση της απαίτησης

Στόχος

αποτέλεσμα προς επίτευξη

Λειτουργικό προαπαιτούμενο πρόγραμμα OPRP

μέτρο ελέγχου ή συνδυασμός μέτρων ελέγχου που εφαρμόζονται για την εξάλειψη ή τη μείωση σημαντικού κινδύνου για την ασφάλεια τροφίμων σε αποδεκτή στάθμη και όπου το κριτήριο ελέγχου και η μέτρηση ή η παρατήρηση επιτρέπουν τον αποτελεσματικό έλεγχο της διεργασίας ή/και του προϊόντος

Οργανισμός

φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που έχει τις δικές του λειτουργίες με υπευθυνότητες, αρμοδιότητες και σχέσεις για την επίτευξη των στόχων του

Αναθέτω

συνάπτω συμφωνία κατά την οποία ένας εξωτερικός οργανισμός εκτελεί μέρος της λειτουργίας ή της διεργασίας του Οργανισμού

Επιδόσεις

μετρήσιμο αποτέλεσμα

Πολιτική

οι προθέσεις και ο προσανατολισμός του Οργανισμού όπως εκφράζονται επίσημα από την ανώτατη Διοίκησή του

Προαπαιτούμενο πρόγραμμα PRP

βασικές συνθήκες και δραστηριότητες που είναι απαραίτητες εντός του οργανισμού και σε όλη την αλυσίδα τροφίμων για τη διατήρηση της ασφάλειας τροφίμων

Διεργασία

σύνολο αλληλένδετων δραστηριοτήτων που αλληλεπιδρούν, οι οποίες μετασχηματίζουν εισερχόμενα σε αποτελέσματα

Προϊόν

εξερχόμενο που είναι αποτέλεσμα της διεργασίας

Απαίτηση

ανάγκη ή προσδοκία που δηλώνεται ρητά, επιβάλλεται υποχρεωτικά ή συνάγεται εν γένει

Διακινδύνευση

επίδραση της αβεβαιότητας

Σημαντικός κίνδυνος για την ασφάλεια τροφίμων

κίνδυνος για την ασφάλεια τροφίμων που αναγνωρίζεται μέσω της αξιολόγησης κινδύνου, ο οποίος είναι ανάγκη να ελέγχεται από τα μέτρα ελέγχου

Ανώτατη διοίκηση

φυσικό πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που διευθύνει και ελέγχει τον Οργανισμό στην ανώτατη βαθμίδα

Ιχνηλασιμότητα

ικανότητα παρακολούθησης του ιστορικού, της εφαρμογής, μετακίνησης και της θέσης του αντικειμένου μέσω καθορισμένου σταδίου(ων) παραγωγής, επεξεργασίας και διανομής

Επικαιροποίηση

άμεση ή/και σχεδιασμένη δραστηριότητα για τη διασφάλιση της εφαρμογής των πλέον πρόσφατων πληροφοριών

Επικύρωση

συλλογή αποδεικτικών στοιχείων της ικανότητας αποτελεσματικού ελέγχου του σημαντικού κινδύνου για την ασφάλεια τροφίμων από μέτρο ελέγχου ή από συνδυασμό μέτρων ελέγχου)

Επαλήθευση

επιβεβαίωση, μέσω της παροχής τεκμηρίων, ότι έχουν ικανοποιηθεί προδιαγεγραμμένες απαιτήσεις

4. Υπευθυνότητες

Αρμόδιος για τον έλεγχο της εφαρμογής και τον χειρισμό του παρόντος κανονισμού είναι ο Τεχνικός Διευθυντής ή ο Αναπληρωτής Τεχνικός Διευθυντής του Τομέα Τροφίμων του ΦΠΕ. Υπεύθυνος για την αναθεώρηση του παρόντος Κανονισμού είναι ο Αναπληρωτής Τεχνικός Διευθυντής του Τομέα Τροφίμων σε συνεργασία με τον ΥΔΠ.

Οι εξουσιοδοτημένοι Επικεφαλής Επιθεωρητές και οι Επιθεωρητές ΣΔΑΤ, καθώς επίσης και το διοικητικό προσωπικό του ΦΠΕ που εμπλέκονται στη διεργασία πιστοποίησης φέρουν την ευθύνη εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σε ό,τι τους αφορά.

5. Γενικές απαιτήσεις

5.1 Γενικά

Οι γενικές απαιτήσεις λειτουργίας του ΦΠΕ παρατίθενται στο QM Εγχειρίδιο Ποιότητας και στον GRC Γενικό κανονισμό Πιστοποίησης ΣΔ και Προϊόντων.

Οι επιθεωρήσεις διενεργούνται από έμπειρο, τεχνικά ικανό και αξιολογημένο προσωπικό του ΦΠΕ που πληροί τα καθιερωμένα κριτήρια επάρκειας σε συμμόρφωση με τις προβλέψεις του εφαρμόσιμου τυποποιητικού και κανονιστικού πλαισίου, όπως αυτά καθορίζονται με λεπτομέρεια στη Διαδικασία Προσωπικού και Καθορισμού Κριτηρίων Επάρκειας (P04).

Ο ΦΠΕ διατηρεί την ευθύνη και την αρμοδιότητα για τις αποφάσεις του σχετικά με την πιστοποίηση, συμπεριλαμβανομένων της χορήγησης, άρνησης, διατήρησης, επέκτασης ή περιορισμού του πεδίου εφαρμογής, ανανέωσης, αναστολής ή αποκατάστασης, ή απόσυρσης της πιστοποίησης.

Ο ΦΠΕ αξιολογεί συστηματικά τη διακινδύνευση των δραστηριοτήτων πιστοποίησης που παρέχει και διατηρεί ασφαλιστική κάλυψη αστικής ευθύνης.

5.2 Διαχείριση αμεροληψίας

Ο ΦΠΕ εφαρμόζει τις σχετικές προβλέψεις που παρατίθενται στη P02 Διαδικασία Διαχείρισης Αμεροληψίας και Διακινδυνεύσεων.

Ο ΦΠΕ εντοπίζει, αναλύει, αξιολογεί, μετριάξει και τεκμηριώνει σε συνεχή βάση τις διακινδυνεύσεις που σχετίζονται με πιθανή σύγκρουση συμφέροντος κατά την παροχή των υπηρεσιών πιστοποίησης συμπεριλαμβανομένων αυτών που προκύπτουν από τις σχέσεις του και από τις σχέσεις των προσώπων που χρησιμοποιεί, λαμβάνοντας όλα τα απαιτούμενα προληπτικά μέτρα προκειμένου να διατηρούνται οι αναγνωρισμένοι κίνδυνοι αμεροληψίας υπό αποδεκτό επίπεδο

ελέγχου.

Το φυσικό πρόσωπο που αποφασίζει για τη χορήγηση, άρνηση, διατήρηση, ανανέωση, αναστολή, αποκατάσταση, ή ανάκληση της πιστοποίησης, ή για επέκταση ή για μείωση του πεδίου της εφαρμογής της πιστοποίησης, κατανοεί τις εφαρμοστέες απαιτήσεις του προτύπου και της πιστοποίησης, διαθέτει αποδεδειγμένη επάρκεια για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των διεργασιών επιθεώρησης συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών συστάσεων της ομάδας επιθεώρησης και του Επικεφαλής Επιθεωρητή και ΔΕΝ έχει συμμετάσχει με οποιαδήποτε ιδιότητα στην αξιολόγηση συμμόρφωσης/επιθεώρηση για την οποία καλείται να λάβει απόφαση.

Ο ΦΠΕ έχει καθιερώσει ανεξάρτητη Επιτροπή Αμεροληψίας στην οποία συμμετέχουν φυσικά πρόσωπα που εκπροσωπούν συλλογικά όργανα και φορείς, αντιπροσωπευτικά των διαφορετικών συμφερόντων της αγοράς, η οποία εποπτεύει τη λειτουργία του ΦΠΕ σε ότι αφορά θέματα αμεροληψίας και ανεξαρτησίας.

6. Διεργασία Πιστοποίησης - Προσωπικό

Ο ΦΠΕ τεκμηριώνει την οργανωτική του δομή, τα καθήκοντα, τις υπευθυνότητες και τις αρμοδιότητες της Διοίκησης, του προσωπικού που εμπλέκεται στη διεργασία πιστοποίησης, καθώς και των μελών της Επιτροπής Αμεροληψίας, στο Εγχειρίδιο Ποιότητας (QM).

Η λεπτομερής περιγραφή της διεργασίας πιστοποίησης και των επιμέρους δραστηριοτήτων που την απαρτίζουν παρατίθεται στον Γενικό Κανονισμό Πιστοποίησης ΣΔ και Προϊόντων (GRC) και στις Διαδικασίες P01 Διαδικασία Διαχείρισης Δραστηριοτήτων πριν την Πιστοποίηση ή/και την Επαλήθευση και P05 Διαδικασία Επιθεωρήσεων, Έκδοσης Πιστοποιητικών, Αναστολής, Ανάκλησης ή Περιορισμού του Πεδίου Πιστοποίησης.

Η απαιτούμενη τεχνική επάρκεια των εμπλεκόμενων στη διεργασία πιστοποίησης (Υπεύθυνοι Ανασκόπησης Αιτήσεων, Επιθεωρητές, Υπεύθυνοι Ανασκόπησης Αναφορών και Χορήγησης) τεκμηριώνεται στην P04 Διαδικασία Προσωπικού και Καθορισμού Κριτηρίων Επάρκειας, όπου έχουν ληφθεί υπόψη τα κριτήρια επάρκειας που απαιτούνται από το πρότυπο ISO 22003-1:2022.

7. Απαιτήσεις πληροφόρησης

Ο ΦΠΕ εφαρμόζει τις προβλέψεις της P10 Διαδικασία Εμπιστευτικότητας και Δημόσιας Πληροφόρησης και της IAF MD 28:2023 for the Upload and Maintenance of Data on IAF Database (για τη μεταφόρτωση και συντήρηση δεδομένων στη βάση δεδομένων της IAF).

Οι ενδιαφερόμενοι για πιστοποίηση λαμβάνουν όλες τις σχετικές πληροφορίες μέσω του παρόντος Ειδικού Κανονισμού και του Γενικού Κανονισμού Πιστοποίησης ΣΔ και Προϊόντων. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει πρόσβαση στα ανωτέρω έγγραφα και μέσω της ιστοσελίδας του ΦΠΕ, όπου

βρίσκονται αναρτημένες οι ενημερωμένες εκδόσεις τους σε ελεύθερη πρόσβαση. Επιπλέον οι ενδιαφερόμενοι λαμβάνουν γνώση όλων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων τους μέσω της Σύμβασης Πιστοποίησης που υπογράφουν με τον ΦΠΕ. Οι λεπτομέρειες της διενέργειας της επιθεώρησης γνωστοποιούνται με ευθύνη του ΦΠΕ μέσω κοινοποίησης των σχετικών Σχεδίων Επιθεώρησης και της σύνθεσης της Ομάδας Επιθεώρησης. Προφορικές πληροφορίες και διευκρινήσεις για την εφαρμογή των Κανονισμών παρέχονται από τον Τεχνικό Διευθυντή, τον ΥΔΠ και τους Αναπληρωτές τους.

Ο ΦΠΕ τηρεί εγκαίρως ενήμερους και παρέχει κάθε είδους πληροφόρηση προς τους ενδιαφερόμενους για πιστοποίηση οργανισμούς/επιχειρήσεις και ειδικότερα σε σχέση με:

- Τις διεργασίες επιθεώρησης,
- Τις διεργασίες για τη χορήγηση, άρνηση, διατήρηση, ανανέωση, αναστολή, αποκατάσταση της πιστοποίησης, ή επέκταση ή μείωση του πεδίου της πιστοποίησης,
- Τους τύπους συστημάτων διαχείρισης ή σχημάτων πιστοποίησης στα οποία δραστηριοποιείται,
- Τη χρήση της επωνυμίας του ΦΠΕ και των σημάτων ή λογοτύπων και ανφορών που σχετίζονται με την πιστοποίηση,
- Τις διεργασίες για χειρισμό αιτήσεων για πληροφορίες, παράπονα και ενστάσεις,
- Την πολιτική για την αμεροληψία,
- Τις οιοσδήποτε μεταβολές και τροποποιήσεις στους ανωτέρω όρους, προϋποθέσεις και κανονιστικές και τυποποιητικές απαιτήσεις.

Ο ΦΠΕ παρέχει κατόπιν αιτήματος πληροφορίες σχετικά με :

- τις γεωγραφικές περιοχές στις οποίες δραστηριοποιείται,
- την τρέχουσα κατάσταση ισχύος μιας δεδομένης πιστοποίησης,
- το όνομα, το σχετιζόμενο τυποποιητικό έγγραφο, το πεδίο εφαρμογής και τη γεωγραφική θέση (πόλη, χώρα) για ένα συγκεκριμένο πιστοποιημένο πελάτη.

Ο υπό πιστοποίηση ή ο ήδη πιστοποιημένος οργανισμός με τη σειρά του, οφείλει να ενημερώνει άμεσα και γραπτώς τον ΦΠΕ για οποιαδήποτε σημαντική αλλαγή λαμβάνει χώρα και επηρεάζει άμεσα ή έμμεσα την ισχύ της πιστοποίησης για το καθορισμένο πεδίο εφαρμογής, ήτοι για τυχόν μεταβολές στη νομική μορφή και επωνυμία του οργανισμού, στο προσωπικό που καταλαμβάνει καίριες για το εφαρμοζόμενο Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων θέσεις (πχ Υπεύθυνος Ομάδας Ασφάλειας Τροφίμων), για αλλαγές στις διεργασίες παραγωγής (πχ νέα προϊόντα, νέες μέθοδοι, νέος εξοπλισμός, επέκταση εγκαταστάσεων), για αλλαγές στην κείμενη νομοθεσία και στις προδιαγραφές των προϊόντων, για χρήση πρόσθετων ή νέων εγκαταστάσεων, για επιπτώσεις φυσικών ή μη καταστροφών και ατυχημάτων μεγάλης έκτασης, για αποτελέσματα ελέγχων αρμοδίων αρχών που υπέδειξαν παραβιάσεις και αποκλίσεις από τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, για περιστατικά ανάκλησης ή απόσυρσης παρτίδων προϊόντων, για βάσιμα παράπονα και καταγγελίες πελατών ή/και τελικών χρηστών που υπέδειξαν προβλήματα στη λειτουργία του οργανισμού και στην ποιότητα και ασφάλεια των προϊόντων, για περιπτώσεις αρνητικών επιπτώσεων σε πελάτες και τελικούς χρήστες από τη χρήση των προϊόντων και των υπηρεσιών κλπ.

8. Απαιτήσεις διεργασίας πιστοποίησης

8.1 Γενικές απαιτήσεις- Δραστηριότητες πριν την πιστοποίηση

Ο ΦΠΕ εφαρμόζει τις σχετικές προβλέψεις που παρατίθενται στη Ρ01 Διαδικασία Διαχείρισης Δραστηριοτήτων πριν την Πιστοποίηση και την Επαλήθευση.

Ο ΦΠΕ χρησιμοποιεί την κατηγοριοποίηση δραστηριοτήτων που περιγράφεται στο Annex A του ISO 22003-1:2022, ώστε να προσδιορίσει το πεδίο εφαρμογής του οργανισμού που αιτείται πιστοποίησης ΣΔΑΤ. Οι αναγνωρισμένες κατηγορίες και υποκατηγορίες δραστηριοτήτων και προϊόντων δηλώνονται ρητά και με σαφήνεια επί των εγγράφων πιστοποίησης (πχ Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης).

Η διατύπωση του πεδίου πιστοποίησης περιλαμβάνει τις αναγνωρισμένες κατηγορίες και υποκατηγορίες δραστηριοτήτων και προϊόντων ανά διακριτή εγκατάσταση του οργανισμού, καθώς και συνοπτική περιγραφή των κύριων δραστηριοτήτων/διεργασιών για τα προϊόντα και υπηρεσίες που επιθεωρούνται από τον ΦΠΕ.

Από το πεδίο εφαρμογής της πιστοποίησης ΔΕΝ δύναται να εξαιρεθούν δραστηριότητες, διεργασίες, προϊόντα ή υπηρεσίες που ενδέχεται να επηρεάσουν την ασφάλεια τροφίμων των τελικών προϊόντων που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής και που υπόκεινται στη νομική ευθύνη του οργανισμού/επιχείρησης.

Το πεδίο εφαρμογής της πιστοποίησης ΔΕΝ μπορεί να είναι παραπλανητικό.

Το πεδίο εφαρμογής της πιστοποίησης ΔΕΝ δύναται να περιλαμβάνει δηλώσεις προώθησης, αναφορά σε συγκεκριμένες εμπορικές επωνυμίες και ισχυρισμούς.

8.1.1 Αίτηση

Οι ενδιαφερόμενοι για πιστοποίηση οργανισμοί υποβάλουν συμπληρωμένη αίτηση, υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπό τους, στο πλαίσιο έργου αρχικής πιστοποίησης, καθώς και στο πλαίσιο επαναπιστοποίησης για νέο τριετή κύκλο. Η αίτηση υποβάλλεται επίσης υποχρεωτικά στο πλαίσιο επιτήρησης εντός του τρέχοντος τριετούς κύκλου πιστοποίησης, εφόσον έχουν μεσολαβήσει στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα σημαντικές μεταβολές στο ισχύον κανονιστικό και τυποποιητικό πλαίσιο και στο αντίστοιχο πεδίο πιστοποίησης ή/και όταν επιζητείται επέκταση ή περιορισμός του αρχικού πεδίου πιστοποίησης.

Η ανωτέρω αίτηση πρέπει να περιέχει ή/και να επισυνάπτονται μεταξύ άλλων, τουλάχιστον τα κατωτέρω:

- Επωνυμία και Διεύθυνση έδρας και εγκαταστάσεων υλοποίησης των δραστηριοτήτων που αφορά η αίτηση.
- Προσδιορισμό του πεδίου για το οποίο ζητείται πιστοποίηση συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων, της νομοθεσίας που τις διέπει και των σχετικών εγκαταστάσεων που εμπλέκονται και αφορά η πιστοποίηση, του αριθμού εργαζομένων, των βαρδιών λειτουργίας, του ακριβούς αντικειμένου κάθε διακριτής εγκατάστασης, καθώς και των εφαρμοζόμενων προτύπων.
- Ακριβή προσδιορισμό του είδους της ζητούμενης πιστοποίησης
- Λεπτομερή περιγραφή των δραστηριοτήτων, των διεργασιών, των παραγωγικών συνθηκών, του μεγέθους, της πολυπλοκότητας και της οργάνωσης της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών και κρίσιμων λεπτομερειών που σχετίζονται με τη παραγωγική διαδικασία και όπως απαιτείται από το ειδικό σχήμα πιστοποίησης.
- HACCP Plans, διαγράμματα ροής ανά προϊόν ή γραμμή παραγωγής, πλάνο PRPs, OPRPs, CCPs
- Παράθεση των σχετικών κανονιστικών διατάξεων, οδηγιών και νομοθετημάτων που διέπουν τη λειτουργία της επιχείρησης και τα προϊόντα / υπηρεσίες που προσφέρει.
- Περιγραφή του μέρους της παραγωγικής διαδικασίας και των λοιπών δραστηριοτήτων που δίνονται υπερβολικά, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τη ταυτότητα των υπερβολών που χρησιμοποιεί η επιχείρηση
- Πληροφορίες σχετικά με τη ταυτότητα των νομικών και φυσικών προσώπων που παρέχουν τις συμβουλευτικές υπηρεσίες σχεδιασμού, ανάπτυξης, εγκατάστασης και υποστήριξης εφαρμογής του υπό πιστοποίηση ΣΔΑΤ
- Διαδικασίες και την κάθε μορφής γραπτή τεκμηρίωση που έχουν αναπτυχθεί και περιγράφουν το Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων για το οποίο ζητείται πιστοποίηση, με εξαίρεση έγγραφα που τυχόν αποτελούν ή θεωρούνται από την επιχείρηση επιχειρηματικό απόρρητο ή υπόκεινται σε καθεστώς κατοχυρωμένων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή πατέντας κλπ.

8.1.2 Ανασκόπηση αίτησης

Η αίτηση ανασκοπείται και ελέγχεται ως προς τη πληρότητα των στοιχείων της από το εξουσιοδοτημένο προς το σκοπό αυτό στέλεχος του ΦΠΕ, με σκοπό να επιβεβαιωθεί ότι :

- Τα παρεχόμενα στοιχεία είναι επαρκή για τον προγραμματισμό και τον σχεδιασμό αξιόπιστης επιθεώρησης όλων των εμπλεκόμενων εγκαταστάσεων
- Η επιζητούμενη πιστοποίηση είναι εντός του πεδίου τεχνικής ικανότητας του ΦΠΕ, και ότι είναι διαθέσιμοι όλοι οι αναγκαίοι πόροι που απαιτούνται για την ανάληψη του σχετικού έργου πιστοποίησης
- Οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια πιστοποίησης είναι επαρκώς καθορισμένες και αποσαφηνισμένες, ότι είναι κατανοητές από τον αιτούμενο την πιστοποίηση και ότι κάθε διαφορά ή απορία έχει επαρκώς επιλυθεί πριν την ανάληψη του σχετικού έργου πιστοποίησης

- Το επιθυμητό πεδίο πιστοποίησης περιγράφεται με τη δέουσα σαφήνεια και ικανή λεπτομέρεια
- Δεν υφίσταται μη αποδεκτό επίπεδο διακινδύνευσης, σε ότι αφορά τις πιθανότητες εμφάνισης φαινομένων που διακυβεύουν την ανεξαρτησία, την αμεροληψία και την ακεραιότητα της πιστοποίησης
- Αιτιολογείται επαρκώς και τεκμηριωμένα ο συνολικός χρόνος που απαιτείται και καθορίζεται για τη διενέργεια της αξιολόγησης συμμόρφωσης (περιλαμβάνει το χρόνο 1^{ου} και 2^{ου} σταδίου για αρχική αξιολόγηση συμμόρφωσης). Για τον ως άνω καθορισμό όπως επίσης και για τη περίπτωση πιστοποίησης πολλαπλών εγκαταστάσεων λαμβάνονται υπόψη οι πρόσθετες προβλέψεις των αντίστοιχων κατά περίπτωση πιστοποίησης, Κατευθυντήριων Οδηγιών της Ευρωπαϊκής (ΕΑ) και της Διεθνούς Διαπίστευσης (IAF).
- Ο καθορισμός της χρονικής διάρκειας της εκάστοτε επιθεώρησης/αξιολόγησης συμμόρφωσης, υλοποιείται με χρήση της μεθοδολογίας που παρατίθεται στο Annex B του προτύπου ISO 22003-1:2022, ενώ τεκμηριώνονται και αιτιολογούνται τυχόν αύξηση ή μείωση του αρχικά απαιτούμενου υπολογισμένου ανθρωποχρόνου επιθεώρησης.
- Καθορίζεται η ομάδα επιθεώρησης ανάλογα με τις κατηγορίες, υποκατηγορίες ή τομείς των δραστηριοτήτων που αιτείται ο οργανισμός και σε σχέση με την εξουσιοδοτήσεις και τα τεκμήρια διατήρησης τεχνικής επάρκειας που έχει κάθε επιθεωρητής.
- Κατά την ανασκόπηση της αίτησης λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την επιλογή της ημέρας, της ώρας και της εποχής του έτους που θα λάβει χώρα η επιθεώρηση, ώστε η ομάδα επιθεώρησης να έχει τη δυνατότητα να επιθεωρήσει τον οργανισμό όταν αυτός βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία και προκειμένου να αξιολογηθεί ένας αρκούντως αντιπροσωπευτικός αριθμός γραμμών παραγωγής, κατηγοριών και υποκατηγοριών δραστηριοτήτων και προϊόντων και υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο πιστοποίησης.

Η αίτηση ελέγχεται ως προς την ορθότητα των πληροφοριών που παρέχονται σε αυτήν, με οποιοδήποτε τρόπο κρίνεται σκόπιμο από τον ΦΠΕ. Η παράθεση ψευδών ή/και παραπλανητικών στοιχείων σηματοδοτεί αυτόματα άρνηση ανάληψης του έργου πιστοποίησης ή εκ των υστέρων ακύρωση της χορηγηθείσας Πιστοποίησης ή την αλλαγή του πλάνου επιθεώρησης. Κατά την ανασκόπηση της αίτησης καθορίζεται και η σύνθεση της Ομάδας Επιθεώρησης με βάση τις αρχές που παρατίθενται παρακάτω. Οι λόγοι που επέβαλαν άρνηση ανάληψης έργου πιστοποίησης και ταυτόχρονη απόρριψη της σχετικής Αίτησης επικοινωνούνται γραπτώς στον αιτούμενο με ευθύνη του ΤΔ του ΦΠΕ.

Το πρόγραμμα επιθεώρησης για έναν πλήρη τριετή κύκλο πιστοποίησης αναπτύσσεται έχοντας προσδιορίσει τις δραστηριότητες της επιθεώρησης που απαιτούνται ώστε να αποδεικνύεται ότι το σύστημα διαχείρισης πληροί τις απαιτήσεις για τη πιστοποίηση στο πρότυπο ISO 22000:2018. Το Πρόγραμμα της Επιθεώρησης για έναν τριετή κύκλο πιστοποίησης καλύπτει πλήρως τις απαιτήσεις ενός ΣΔΑΤ.

Το πρόγραμμα της επιθεώρησης για την αρχική πιστοποίηση περιλαμβάνει:

- αρχική επιθεώρηση δύο σταδίων,
- επιθεωρήσεις επιτήρησης κατά το πρώτο και δεύτερο έτος,

- και μια επιθεώρηση επαναπιστοποίησης κατά το τρίτο έτος και πριν από τη λήξη της πιστοποίησης.

Ο πρώτος τριετής κύκλος πιστοποίησης ξεκινά από την ημερομηνία λήψης σχετικής απόφασης για τη χορήγηση πιστοποίησης. Οι επόμενοι κύκλοι πιστοποίησης εκκινούν από την ημερομηνία λήψης σχετικής απόφασης επαναπιστοποίησης. Ο καθορισμός του προγράμματος επιθεώρησης και οι τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις του γίνονται λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος του πιστοποιούμενου οργανισμού, το πεδίο εφαρμογής και την πολυπλοκότητα του ΣΔΑΤ, τα προϊόντα και τις διεργασίες του, τις μεταβολές που τυχόν έχουν προκύψει ενδιάμεσα, καθώς και το ιστορικό εφαρμογής του ΣΔΑΤ, την αποδεδειγμένη αποτελεσματικότητα και συνεχιζόμενη καταλληλότητα και τα αποτελέσματα προγενέστερων επιθεωρήσεων.

Κατά τη αναθεώρηση ενός προγράμματος επιθεώρησης λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- παράπονα και καταγγελίες που λαμβάνονται από τον ΦΠΕ σχετικά με τον πελάτη, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του,
- έκτακτα περιστατικά και γεγονότα (πχ ατυχήματα και φυσικές καταστροφές)
- περιστατικά ανάκλησης παρτίδων προϊόντων ή υπηρεσιών
- αν πρόκειται για συνδυασμένη, ολοκληρωμένη ή από κοινού επιθεώρηση,
- αν πρόκειται για περίπτωση μεταφοράς πιστοποίησης
- μεταβολές που έχουν επέλθει στον πιστοποιημένο οργανισμό (αλλαγή εγκαταστάσεων, κρίσιμων προσώπων, εξοπλισμού κλπ)
- αλλαγές στις απαιτήσεις της πιστοποίησης,
- αλλαγές στις νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις,
- αλλαγές στις απαιτήσεις της διαπίστευσης
- δεδομένα οργανωτικής επίδοσης (π.χ. επίπεδα ελαττωμάτων, κύριοι δείκτες επίδοσης)
- ανησυχίες των ενδιαφερομένων μερών

Επιθεωρήσεις επιτήρησης διενεργούνται τουλάχιστον μία φορά κάθε ημερολογιακό έτος, εκτός του έτους της επαναπιστοποίησης. Η ημερομηνία της πρώτης επιθεώρησης επιτήρησης μετά από αρχική πιστοποίηση ΔΕΝ μπορεί να υπερβεί τους 12 μήνες από την ημερομηνία της λήψης απόφασης χορήγησης πιστοποίησης.

Υπάρχει η δυνατότητα να ρυθμιστεί η συχνότητα των επιθεωρήσεων επιτήρησης ώστε να συγχρονιστούν με την π.χ. εποχική λειτουργία μιας εγκατάστασης.

Όταν ο ΦΠΕ λαμβάνει υπόψη την πιστοποίηση που έχει χορηγηθεί στον πελάτη, και τις σχετικές επιθεωρήσεις που έχουν ήδη διεξαχθεί από άλλον Φορέα Πιστοποίησης (περίπτωση μεταφοράς πιστοποίησης), συλλέγει και διατηρεί επαρκείς αποδείξεις, όπως αναφορές και τεκμηρίωση για τις διορθωτικές ενέργειες σε κάθε μη συμμόρφωση. Ο ΦΠΕ βασιζόμενος στην πληροφόρηση που απέκτησε, αιτιολογεί και καταγράφει τυχόν τροποποιήσεις στο υπάρχον πρόγραμμα επιθεώρησης και παρακολουθεί την εφαρμογή των διορθωτικών ενεργειών όσον αφορά τις προηγούμενες μη συμμορφώσεις.

Όταν η προς πιστοποίηση εγκατάσταση λειτουργεί σε βάρδιες, λαμβάνονται υπόψη οι δραστηριότητες που εκτελούνται κατά τη διάρκεια της κάθε βάρδιας για την σύνταξη του

προγράμματος επιθεώρησης και των σχεδίων επιθεώρησης.

Ο ΦΠΕ διαθέτει τεκμηριωμένη διαδικασία για τον καθορισμό της χρονικής διάρκειας της επιθεώρησης. Για κάθε πελάτη του, ο ΦΠΕ προσδιορίζει τη χρονική διάρκεια που απαιτείται για τον σχεδιασμό και την εκτέλεση μιας πλήρους και αποτελεσματικής επιθεώρησης του συστήματος διαχείρισης του πελάτη.

Κατά τον καθορισμό της διάρκειας της επιθεώρησης, ο ΦΠΕ λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- a) Επιπλέον αυξημένες απαιτήσεις που προκύπτουν σε περίπτωση ολοκληρωμένης ή συνδυαστικής ή από κοινού επιθεώρησης ταυτόχρονα με άλλο πρότυπο ή σχήμα πιστοποίησης.
- b) Τις κατηγορίες και υποκατηγορίες δραστηριοτήτων και προϊόντων και υπηρεσιών (εφόσον το πεδίο του οργανισμού καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες, η χρονική διάρκεια της επιθεώρησης υπολογίζεται με βάση την προκύπτουσα υψηλότερη δυνατή βασική χρονική διάρκεια)
- c) Την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του πελάτη και του ΣΔΑΤ (πχ αριθμός τύπων προϊόντων και διαδικασιών, ο αριθμός γραμμών παραγωγής προϊόντων, ο αριθμός των προσώπων ή ο τύπος και η διαφορετικότητα των εργασιών που επηρεάζουν την ασφάλεια τροφίμων, η ανάπτυξη προϊόντων, η εκτέλεση εργαστηριακών δοκιμών εσωτερικά, η καθαριότητα και η υγιεινή) που επηρεάζουν την ασφάλεια των προϊόντων
- d) Τους κινδύνους που συνδέονται με τα προϊόντα, τις διεργασίες και τις υπηρεσίες του οργανισμού (πχ παστερίωση κλπ)
- e) Το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο
- f) Την ύπαρξη δραστηριοτήτων που ανατίθενται υπεργολαβικά και περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της πιστοποίησης
- g) Την ωριμότητα και την αποτελεσματικότητα του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων, τον τύπο επιθεώρησης (πχ αρχική, επιτήρηση, έκτακτη, πρόσθετη), και τα αποτελέσματα τυχόν προηγούμενων αξιολογήσεων συμμόρφωσης
- h) Την πολυπλοκότητα υποδομών, το μέγεθος εγκαταστάσεων, τον αριθμό εγκαταστάσεων, τις γεωγραφικές τους θέσεις και την εποχικότητα
- i) Τα ιδιαίτερα στοιχεία και κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη σε περίπτωση επιθεώρησης πολλαπλών τοποθεσιών/εγκαταστάσεων.
- j) Αν πρόκειται για ολοκληρωμένη, συνδυαστική ή από κοινού επιθεώρηση
- k) Τη μεθοδολογία διεξαγωγής της επιθεώρησης (πχ χρήση εξοπλισμού απομακρυσμένης επιθεώρησης και τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και την έκταση που αυτά τα μέσα χρησιμοποιούνται).
- l) Το επίπεδο του κεντρικού ελέγχου του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων.
- m) Το επίπεδο αυτοματισμού, τα κλειστά συστήματα παραγωγής, τη χρήση τεχνολογίας, τη μηχανοποίηση και την ένταση της εργασίας
- n) Την απαιτούμενη γλώσσα επικοινωνίας κατά την επιθεώρηση και την ανάγκη χρήσης διερμηνέων.

Η προσδιοριζόμενη διάρκεια της επιθεώρησης του ΣΔΑΤ τεκμηριώνεται με την απαιτούμενη

μεθοδολογία προσδιορισμού που παρατίθεται στην Ρ01 Διαδικασία Ενεργειών πριν την Πιστοποίηση και βασίζεται στις απαιτήσεις του Annex B.3 του ISO 22003:2022. Ο χρόνος ταξιδιών από και προς τις επιθεωρούμενες εγκαταστάσεις ΔΕΝ περιλαμβάνεται στον υπολογισμό της διάρκειας των ανθρωπομερών επιθεώρησης του ΣΔΑΤ. Ο ανθρωποχρόνος που αναλώνεται από πρόσωπα που δεν έχουν οριστεί ως Επιθεωρητές (πχ τεχνικοί εμπειρογνώμονες, μεταφραστές, διερμηνείς, παρατηρητές, εκπαιδευόμενοι επιθεωρητές και witness auditors) επίσης ΔΕΝ περιλαμβάνεται στον υπολογισμό της διάρκειας των ανθρωπομερών επιθεώρησης του ΣΔΑΤ. Εύλογη και συνεπής μείωση του αρχικά προκύπτοντος βασικού ανθρωποχρόνου διάρκειας της επιθεώρησης ΣΔΑΤ κατά περίπτωση συγκεκριμένου έργου πιστοποίησης και εφόσον υφίστανται ασυνήθιστα υψηλή επαναληπτικότητα ίδιων δραστηριοτήτων σε βάρδιες και διεργασίες, μπορεί να γίνει ύπο τον όρο ότι θα αιτιολογηθεί και τεκμηριωθεί με σαφήνεια.

Περίπτωση επιθεώρησης πολλαπλών εγκαταστάσεων με δειγματοληπτική διαδικασία

Ο ΦΠΕ σε περιπτώσεις επιθεώρησης πολλαπλών εγκαταστάσεων με δειγματοληπτική διαδικασία ακολουθεί τις προβλέψεις της υποχρεωτικής Κατευθυντήριας Οδηγίας MD1:2023 του IAF, καθώς και την WI 01-01 Οδηγία Εργασίας για την Επιθεώρηση Πολλαπλών Εγκαταστάσεων.

Οργανισμός πολλαπλών εγκαταστάσεων θεωρείται ο οργανισμός εκείνος που διαθέτει μια αναγνωρισμένη κεντρική λειτουργία (central function) πχ ένα “κεντρικό γραφείο” (χωρίς απαραίτητα να πρόκειται για την έδρα του οργανισμού ή για μία μοναδική εγκατάσταση) από όπου σχεδιάζεται, διαχειρίζεται και ελέγχεται κεντρικά το ΣΔΑΤ και ένα δίκτυο εγκαταστάσεων στις οποίες εκτελούνται μερικώς ή ολικώς οι δραστηριότητες του πεδίου εφαρμογής του ΣΔΑΤ και εφαρμόζεται το ΣΔΑΤ που αναπτύχθηκε, ελέγχεται και διαχειρίζεται κεντρικά. Ενδεικτικά παραδείγματα πιθανών οργανισμών πολλαπλών εγκαταστάσεων, δυνάμενων δυνητικά να επιθεωρηθούν με δειγματοληπτική διαδικασία, είναι:

- Οργανισμοί που λειτουργούν υπό καθεστώς franchise (σύστημα δικαιοχρησίας)
- Μια παραγωγική επιχείρηση με ένα ή περισσότερα εργοστάσια, αποθήκες και κέντρα διανομής και ένα δίκτυο γραφείων πώλησης
- Οργανισμοί υπηρεσιών με πολλαπλές εγκαταστάσεις που προσφέρουν παρόμοιες υπηρεσίες
- Οργανισμοί με πολλαπλά υποκαταστήματα

Ο ΦΠΕ μπορεί να πιστοποιήσει ένα οργανισμό με πολλαπλές εγκαταστάσεις που λειτουργούν κάτω από ένα κεντρικά διαχειριζόμενο και ελεγχόμενο ΣΔΑΤ με δειγματοληπτική διαδικασία, μόνο όταν ισχύουν αποδεδειγμένα οι ακόλουθοι όροι και προϋποθέσεις:

- Όλες οι διακριτές εγκαταστάσεις λειτουργούν κάτω από ένα κεντρικά ελεγχόμενο και διοικούμενο ΣΔΑΤ
- Η κεντρική λειτουργία είναι μέρος του οργανισμού, σαφώς προσδιορισμένη και δεν ανατίθεται υπεργολαβικά σε εξωτερικό οργανισμό
- Όλες οι εγκαταστάσεις του δικτύου έχουν νομική ή συμβατική σύνδεση με την κεντρική λειτουργία

- Οι εγκαταστάσεις που υπόκεινται σε δειγματοληψία είναι παρόμοιες (ίδια υποκατηγορία τροφικής αλυσίδας, γεωγραφική θέση, διεργασίες και τεχνολογίες, μέγεθος και πολυπλοκότητα, νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις, απαιτήσεις πελατών, κίνδυνοι για την ασφάλεια των τροφίμων και μέτρα ελέγχου)
- Η κεντρική λειτουργία έχει οργανωτική εξουσία να καθορίζει, να καθιερώνει, να ελέγχει και να διατηρεί το σύστημα διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων
- Όλες οι εγκαταστάσεις υπόκεινται στο πρόγραμμα εσωτερικών επιθεωρήσεων του οργανισμού και έχουν επιθεωρηθεί
- Τα ευρήματα των εσωτερικών επιθεωρήσεων σε μία εγκατάσταση πρέπει να θεωρηθούν ενδεικτικά για ολόκληρο το ΣΔΑΤ, ήτοι ως δυνητικά εμφανιζόμενα και στις άλλες εγκαταστάσεις, και οι διορθωτικές ενέργειες πρέπει να εφαρμοστούν ανάλογα.
- Η κεντρική λειτουργία είναι υπεύθυνη για τη διασφάλιση της συλλογής και ανάλυσης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης της επίδοσης και των παραπόνων των πελατών από όλες τις εγκαταστάσεις
- το σύστημα διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων του οργανισμού υπόκειται κεντρικά σε ανασκόπηση διοίκησης
- η κεντρική λειτουργία έχει την εξουσία να δρομολογεί τη συνεχή βελτίωση του συστήματος διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων.

Για τον προσδιορισμό του δείγματος επιθεωρούμενων εγκαταστάσεων, η EQA εφαρμόζει την παρακάτω μεθοδολογία για τις κατηγορίες F, G και E βάσει ISO 22003-1: 2022 Παρ. 9.1.5.4.

Η χρήση δειγματοληψίας σε πολλαπλές εγκαταστάσεις επιτρέπεται για τις κατηγορίες F (Διανομή) και G (υπηρεσίες μεταφοράς και αποθήκευσης).

Για την κατηγορία E επιτρέπεται μόνο για εγκαταστάσεις τύπου αναθέρμανσης (π.χ. τροφοδοσία εκδηλώσεων, καφετέριες, παμπ), και για εγκαταστάσεις με περιορισμένη προετοιμασία ή μαγείρεμα (π.χ. αναθέρμανση, τηγάνισμα).

Για οργανισμούς με 20 ή λιγότερες εγκαταστάσεις, όλες οι εγκαταστάσεις επιθεωρούνται και ΔΕΝ διενεργείται καμία δειγματοληπτική επιλογή.

Για οργανισμούς με περισσότερες από 20 εγκαταστάσεις, ο ελάχιστος αριθμός δείγματος είναι 20 εγκαταστάσεις συν την τετραγωνική ρίζα του συνολικού αριθμού των λοιπών εγκαταστάσεων $y = 20 + \sqrt{(x - 20)}$, στρογγυλοποιημένος στον επόμενο ακέραιο αριθμό.

Τα παραπάνω εφαρμόζουν στην αρχική πιστοποίηση, στην επιτήρηση και στην επαναπιστοποίηση.

Παράδειγμα υπολογισμού : π. χ. Ένας Οργανισμός έχει συνολικά 22 τοποθεσίες. Επομένως, $x = 20$ και $y = 20 + \sqrt{(22-20)} = 20 + \sqrt{2} = 21,41 = 22$ τοποθεσίες προς έλεγχο μετά από στρογγυλοποίηση προς τα πάνω.

Όταν επιτρέπεται η δειγματοληψία σε πολλαπλές εγκαταστάσεις, ο ΦΠΕ εξασφαλίζει (π.χ. μέσω συμβατικών ρυθμίσεων) ότι ο οργανισμός έχει διενεργήσει εσωτερικό έλεγχο για κάθε εγκατάσταση εντός ενός έτους πριν από την αρχική πιστοποίηση και, κατά περίπτωση, πρέπει να είναι διαθέσιμη και η αποτελεσματικότητα των διορθωτικών μέτρων. Μετά την αρχική πιστοποίηση, η ετήσια εσωτερική επιθεώρησης πρέπει να καλύπτει όλες τις εγκαταστάσεις του οργανισμού που περιλαμβάνονται στο πεδίο πιστοποίησης του οργανισμού πολλαπλών

εγκαταστάσεων και πρέπει να αποδεικνύεται η συνεχής αποτελεσματικότητα των διορθωτικών ενεργειών που αποφασίζονται.

Όταν επιτρέπεται η δειγματοληψία σε πολλαπλών εγκαταστάσεων, ο ΦΠΕ καθορίζει και χρησιμοποιεί πρόγραμμα δειγματοληψίας για τη διασφάλιση αποτελεσματικού ελέγχου του συστήματος διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων, με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- a) Ο ΦΠΕ διενεργεί επιθεώρηση της κεντρικής λειτουργίας τουλάχιστον ετησίως και πριν από τις δειγματοληπτικές επιτόπιες επιθεωρήσεις των εγκαταστάσεων.
- b) Ο ΦΠΕ διενεργεί επιθεώρηση τουλάχιστον ετησίως στον απαιτούμενο αριθμό εγκαταστάσεων που επιλέγονται βάσει δειγματοληπτικής μεθοδολογίας.
- c) Τα ευρήματα των επιθεωρήσεων του δείγματος εγκαταστάσεων αξιολογούνται για να εξακριβωθεί εάν από αυτά προκύπτει συνολική ανεπάρκεια όσον αφορά τη διαχείριση ασφάλειας τροφίμων, άρα και απόκλιση του ΣΔΑΤ και, ως εκ τούτου, αν αυτή η συνολική απόκλιση βρίσκει εφαρμογή και σε ορισμένες ή σε όλες τις άλλες εγκαταστάσεις του δικτύου.
- d) Όταν τα ευρήματα επιθεώρησης του δείγματος εγκαταστάσεων θεωρούνται ενδεικτικά του συνόλου του συστήματος διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων, οι διορθωτικές δράσεις υλοποιούνται αναλόγως.
- e) Για οργανισμούς με 20 εγκαταστάσεις ή λιγότερες, όλες οι εγκαταστάσεις επιθεωρούνται. Ο ΦΠΕ αυξάνει το μέγεθος του δείγματος εγκαταστάσεων που επιθεωρεί ή τερματίζει τη διαδικασία πιστοποίησης με δειγματοληψία πολλαπλών εγκαταστάσεων όταν διαπιστώνεται ότι το εφαρμοζόμενο ΣΔΤΑ ΔΕΝ επιδεικνύει τη δέουσα ικανότητα να επιτύχει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

Το δείγμα είναι εν μέρει επιλεκτικό και εν μέρει τυχαίο και η δειγματοληπτική μέθοδος έχει ως αποτέλεσμα την επιλογή αντιπροσωπευτικού φάσματος διαφορετικών εγκαταστάσεων, διασφαλίζοντας ότι θα ελεγχθούν όλες οι διεργασίες που καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής της πιστοποίησης.

Τουλάχιστον το 25 % του δείγματος επιλέγεται τυχαία. Οι υπόλοιπες εγκαταστάσεις επιλέγονται έτσι ώστε οι διαφορές μεταξύ των διακριτών τοποθεσιών κατά την περίοδο ισχύος της πιστοποίησης να είναι όσο το δυνατόν μεγαλύτερες.

Κατά την επιλογή εγκατάστασης λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες πτυχές::

- a) αποτελέσματα εσωτερικών επιθεωρήσεων, ανασκοπήσεων από τη διοίκηση ή προηγούμενων επιθεωρήσεων;
- b) αρχεία καταγγελιών, αποσύρσεων/ανακλήσεων προϊόντων και άλλων σχετικών πτυχών της διορθωτικής ενέργειας;
- c) Διαφοροποιήσεις στα χαρακτηριστικά της εγκατάστασης (πχ μέγεθος, έκταση και αριθμός προσωπικού);
- d) Άλλες σχετικές αλλαγές από την τελευταία επιθεώρηση.

Εάν μία διακριτή εγκατάσταση εμφανίζει σοβαρή μη συμμόρφωση και δεν έχουν εφαρμοστεί ικανοποιητικά διορθωτικά μέτρα εντός του συμφωνηθέντος χρονικού πλαισίου, δεν χορηγείται ούτε διατηρείται πιστοποίηση για ολόκληρο τον οργανισμό πολλαπλών εγκαταστάσεων εν αναμονή ικανοποιητικών διορθωτικών μέτρων.

Ο ΦΠΕ προσδιορίζει και περιλαμβάνει στο πεδίο εφαρμογής της πιστοποίησης τις διεργασίες του

εφαρμοζόμενου ΣΔΑΤ που υλοποιούνται σε κάθε εγκατάσταση.

8.3 Σχεδιασμός επιθεωρήσεων

8.3.1 Γενικά

Οι αντικειμενικοί στόχοι της επιθεώρησης καθορίζονται από τον ΦΠΕ. Το πεδίο και τα κριτήρια της επιθεώρησης συμπεριλαμβανομένων ενδεχόμενων αλλαγών καθορίζονται μετά από συνεννόηση με τον επιθεωρούμενο.

Οι αντικειμενικοί στόχοι της επιθεώρησης περιγράφουν το τι πρέπει να επιτυγχάνεται με την επιθεώρηση και περιλαμβάνονται τα ακόλουθα :

- α) Καθορισμός της συμμόρφωσης του ΣΔΑΤ με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια επιθεώρησης (πχ όπως αυτά τα κριτήρια απορρέουν από το πρότυπο ISO 22000:2018).
- β) Καθορισμός της ικανότητας του ΣΔΑΤ να διασφαλίσει ότι ο επιθεωρούμενος οργανισμός ικανοποιεί τις εφαρμόσιμες νομοθετικές, κανονιστικές και συμβατικές απαιτήσεις.
- γ) Καθορισμός της αποτελεσματικότητας του ΣΔΑΤ όσον αφορά την επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων του οργανισμού που επιθεωρείται,
- δ) Προσδιορισμός των περιοχών λειτουργίας του ΣΔΑΤ που δυνητικά επιδέχονται βελτίωσης και όπως εφικτό.

Επισημαίνεται ότι η επιθεώρηση πιστοποίησης ενός ΣΔΑΤ δεν είναι μια επιθεώρηση νομικής συμμόρφωσης.

Το πεδίο της επιθεώρησης περιγράφεται, έτσι ώστε οι εγκαταστάσεις, οι οργανικές μονάδες, οι δραστηριότητες και οι διεργασίες να μπορούν να επιθεωρηθούν. Όπου η διεργασία της αρχικής επιθεώρησης ή της επαναπιστοποίησης περιλαμβάνει περισσότερες από μία επιθεωρήσεις (π.χ. καλύπτοντας διαφορετικές εγκαταστάσεις), το σύνολο των διεξαγόμενων επιθεωρήσεων καλύπτει με πληρότητα το πεδίο εφαρμογής που αναγράφεται στο έγγραφο πιστοποίησης (Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης).

8.3.2 Επιλογή ομάδας επιθεώρησης και αναθέσεις

Όπου ορίζεται μόνο ένας Επιθεωρητής, αυτός να διαθέτει συνολικά την απαιτούμενη επάρκεια να εκτελέσει την επιθεώρηση. Όπου ορίζεται Ομάδα Επιθεώρησης να επιλέγεται ένας κατάλληλος Επιθεωρητής ως Επικεφαλής Επιθεωρητής με ευθύνη να συντονίζει με επάρκεια τα μέλη της Ομάδας Επιθεώρησης. Η Ομάδα Επιθεώρησης που ορίζεται διαθέτει συνολικά την επάρκεια που απαιτείται για την εκτέλεση της επιθεώρησης.

Στο καθορισμό του μεγέθους και της συγκρότησης της Ομάδας Επιθεώρησης, οι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη είναι οι παρακάτω:

- α) οι στόχοι της επιθεώρησης, το πεδίο, τα κριτήρια και η καθορισμένη διάρκεια της επιθεώρησης.
- β) αν η επιθεώρηση είναι συνδυασμένη, ολοκληρωμένη ή από κοινού.
- γ) η συνολική επάρκεια που απαιτείται από την Ομάδα Επιθεώρησης για να επιτευχθούν οι στόχοι της επιθεώρησης
- δ) οι απαιτήσεις της πιστοποίησης (που περιέχουν κάθε εφαρμόσιμη νομική κανονιστική ή συμβατική απαίτηση)
- ε) η γλώσσα επικοινωνίας και η τοπική κουλτούρα

Η αναγκαία τεχνογνωσία και οι δεξιότητες του Επικεφαλής και των Επιθεωρητών μπορεί να συμπληρωθεί από τεχνικούς εμπειρογνώμονες, μεταφραστές και διερμηνείς που πρέπει να λειτουργούν κάτω από τη καθοδήγηση Επιθεωρητή. Τα κριτήρια για την επιλογή τεχνικών εμπειρογνώμων καθορίζονται ανά περίπτωση με βάση τις ανάγκες της Ομάδας Επιθεώρησης και το πεδίο της επιθεώρησης.

Εκπαιδευόμενος επιθεωρητής μπορεί να περιλαμβάνεται στην Ομάδα Επιθεώρησης, εφόσον ορίζεται ένας Επιθεωρητής ως αξιολογητής του. Ο αξιολογητής πρέπει να είναι ικανός να αναλαμβάνει τα καθήκοντα και να έχει τη τελική αρμοδιότητα για τις δραστηριότητες και τα ευρήματα του εκπαιδευόμενου επιθεωρητή.

Ο Επικεφαλής, αναθέτει σε κάθε μέλος της Ομάδας Επιθεώρησης αρμοδιότητα για επιθεώρηση εξειδικευμένων διεργασιών, λειτουργιών, εγκαταστάσεων, περιοχών ή δραστηριοτήτων. Τέτοιες αναθέσεις εξαρτώνται από τις ανάγκες σε επάρκεια, και την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία της Ομάδας Επιθεώρησης, ως επίσης και οι διαφορετικοί ρόλοι και αρμοδιότητες των επιθεωρητών, εκπαιδευόμενων και τεχνικών εμπειρογνώμων. Αλλαγές στις αναθέσεις μπορεί να γίνουν κατά τη διεξαγωγή της επιθεώρησης ώστε να διασφαλιστεί η επίτευξη των αντικειμενικών στόχων της αξιολόγησης συμμόρφωσης.

Η παρουσία παρατηρητών κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης συμφωνείται από τον ΦΠΕ και τον πελάτη πριν τη διεξαγωγή της επιθεώρησης. Οι παρατηρητές δεν πρέπει να επηρεάζουν αδικαιολόγητα ή να επεμβαίνουν στη διεργασία της επιθεώρησης ή στα συμπεράσματα αυτής. Οι παρατηρητές μπορεί να είναι μέλη του οργανισμού του πελάτη, σύμβουλοι, προσωπικό του Φορέα Διαπίστευσης ή του ΦΠΕ, ελεγκτές ή άλλα πρόσωπα που αιτιολογημένα νομιμοποιούνται να παρευρεθούν στην επιθεώρηση.

Ο ρόλος του τεχνικού εμπειρογνώμονα κατά τη διεξαγωγή της επιθεώρησης, συμφωνείται με τον ΦΠΕ και τον πελάτη πριν τη διεξαγωγή της επιθεώρησης. Ένας τεχνικός εμπειρογνώμονας δεν δρα όπως ένας επιθεωρητής. Ο τεχνικός εμπειρογνώμονας πρέπει να συνοδεύεται από έναν επιθεωρητή. Οι τεχνικοί εμπειρογνώμονες μπορούν να παρέχουν συμβουλές στην Ομάδα Επιθεώρησης για την προετοιμασία, τον σχεδιασμό και την υλοποίησή της.

Κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης, κάθε επιθεωρητής πρέπει να συνοδεύεται από ένα συνοδό, εκτός αν έχει συμφωνηθεί ρητά κάτι διαφορετικό από τον Επικεφαλής της Ομάδας Επιθεώρησης και τον πελάτη. Οι συνοδοί εκχωρούνται στην ομάδα επιθεώρησης για να διευκολύνουν την επιθεώρηση. Οι συνοδοί δεν επηρεάζουν και δεν επεμβαίνουν στη διεργασία της επιθεώρησης ή

στα συμπεράσματα αυτής.

Οι αρμοδιότητες του συνοδού περιλαμβάνουν :

- α) Κατάρτιση επαφών και συγχρονισμός συνεντεύξεων,
- β) Διευθέτηση επισκέψεων σε εξειδικευμένα τμήματα της εγκατάστασης ή του οργανισμού,
- γ) Εξασφάλιση ότι οι κανόνες αναφορικά με τις διαδικασίες προστασίας υγείας και ασφάλειας είναι γνωστές και σεβαστές από τα μέλη της Ομάδας Επιθεώρησης,
- δ) Παρακολούθηση της επιθεώρησης από την πλευρά του πελάτη,
- ε) Εξασφάλιση παροχής διευκρίνησης ή πληροφόρησης αν απαιτείται από κάποιον Επιθεωρητή.

Σε κάθε περίπτωση, ο επιθεωρούμενος μπορεί επίσης να λειτουργήσει ως ο συνοδός.

8.3.3 Σχέδιο επιθεώρησης

Ο ΦΠΕ διασφαλίζει πως ένα Σχέδιο Επιθεώρησης αναπτύσσεται πριν από κάθε επιθεώρηση που προσδιορίζεται στο πρόγραμμα επιθεώρησης (πρόγραμμα τριετίας), που αποτελεί τη βάση της συμφωνίας για τη διεξαγωγή και τον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων αξιολόγησης της συμμόρφωσης.

Το Σχέδιο της Επιθεώρησης είναι κατάλληλο για τους αντικειμενικούς στόχους και το πεδίο της επιθεώρησης. Το Σχέδιο της Επιθεώρησης περιέχει ή να αναφέρει τα παρακάτω :

- α) τους αντικειμενικούς στόχους της επιθεώρησης,
- β) τα κριτήρια της επιθεώρησης,
- γ) το πεδίο της επιθεώρησης το οποίο περιλαμβάνει τον καθορισμό των οργανωτικών και λειτουργικών μονάδων ή διεργασιών που πρέπει να επιθεωρηθούν,
- δ) τις ημερομηνίες και τις εγκαταστάσεις όπου οι επιτόπιες δραστηριότητες της επιθεώρησης θα διεξαχθούν, περιλαμβάνοντας επισκέψεις σε κατάλληλες προσωρινές εγκαταστάσεις και απομακρυσμένες επιθεωρούμενες δραστηριότητες, όπου εφαρμόζει σχετικά,
- ε) Τον ακριβή χρόνο και τη διάρκεια των επιτόπιων δραστηριοτήτων της επιθεώρησης.
- στ) Τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των μελών της Ομάδας Επιθεώρησης, των παρατηρητών και του συνοδευτικού προσωπικού

Τα καθήκοντα που ανατίθενται στην Ομάδα Επιθεώρησης είναι τέτοια ώστε να καλύπτονται τα παρακάτω:

- α) να εξετάζει και να επαληθεύει τη δομή, τις πολιτικές, τις διεργασίες, τις διαδικασίες, τα αρχεία και τα σχετικά με το ΣΔΑΤ, έγγραφα του πελάτη,
- β) να προσδιορίζει κατά πόσον τα ανωτέρω ικανοποιούν το σύνολο των απαιτήσεων εντός του πεδίου εφαρμογής της πιστοποίησης,
- γ) να προσδιορίζει κατά πόσον οι διεργασίες και οι διαδικασίες καθιερώνονται, εφαρμόζονται, και διατηρούνται αποτελεσματικά ώστε να παρέχεται το αναγκαίο επίπεδο εμπιστοσύνης στο ΣΔΑΤ του πελάτη,
- δ) να κοινοποιεί στον πελάτη, ώστε να επιληφθεί του ζητήματος, ενδεχόμενη ανακολουθία μεταξύ της πολιτικής ΣΔΑΤ, των αντικειμενικών σκοπών και των στόχων του

Το Σχέδιο της Επιθεώρησης κοινοποιείται στον πελάτη έγκαιρα και τουλάχιστον 3 εργάσιμες ημέρες πριν την επιθεώρηση, ενώ οι ακριβείς ημερομηνίες της επιθεώρησης συμφωνούνται εκ των προτέρων.

Ο ΦΠΕ παρέχει στον πελάτη το ονοματεπώνυμο κάθε μέλους της Ομάδας Επιθεώρησης, και παρέχει επαρκή χρόνο στον πελάτη ώστε να υποβάλει τυχόν ενστάσεις για το διορισμό συγκεκριμένου Επιθεωρητή ή παρατηρητή. Ο ΦΠΕ φροντίζει να έχει τον απαραίτητο χρόνο για να ανασυντάξει την Ομάδα Επιθεώρησης, ως ανταπόκριση σε αιτιολογημένες αντιρρήσεις.

8.4 Αρχική επιθεώρηση - πιστοποίηση

Η αρχική επιθεώρηση πιστοποίησης ενός ΣΔΑΤ διενεργείται σε δύο στάδια: Στάδιο 1 (stage 1) και Στάδιο 2 (stage 2).

8.4.1 Αρχική επιθεώρηση Στάδιο 1

Οι αντικειμενικοί σκοποί του Σταδίου 1 επικεντρώνονται στην δυνατότητα επαρκούς σχεδιασμού και δυνατοτητας διεξαγωγής της επιθεώρησης του Σταδίου 2. Ο ΦΠΕ διεξάγει επιθεώρηση Σταδίου 1 επιτόπου στην έδρα του οργανισμού. Στο πλαίσιο αυτό, εξασφαλίζεται ότι έχει γίνει κατανοητό το ΣΔΑΤ του οργανισμού και εκτιμάται ο βαθμός ετοιμότητας του οργανισμού για το Στάδιο 2, μέσω της εκτεταμένης αξιολόγησης και διασφάλισης ότι:

- Ο οργανισμός έχει αναγνωρίσει τα προαπαιτούμενα προγράμματα (PRPs) που είναι κατάλληλα για την επιχείρηση (π.χ. κανονιστικές, νομοθετικές απαιτήσεις, απαιτήσεις πελατών, απαιτήσεις σχήματος πιστοποίησης, κλπ)
- Το ΣΔΑΤ περιλαμβάνει επαρκείς διεργασίες και μεθόδους για την αναγνώριση και αξιολόγηση των κινδύνων ασφάλειας τροφίμων και επακόλουθα την επιλογή και κατηγοριοποίηση των μέτρων ελέγχου (ή συνδυασμών αυτών)
- Από την τεκμηρίωση του ΣΔΑΤ να προκύπτει:
 - Πλαίσιο λειτουργίας του Οργανισμού (ενδιαφερόμενα μέρη, πεδίο εφαρμογής, ΣΔΑΤ)
 - Ηγεσία (δέσμευση, απαιτήσεις πελάτη, πολιτική ΣΔΑΤ, επικοινωνία, ρόλοι, υπευθυνότητες και αρμοδιότητες εντός του οργανισμού)
 - Σχεδιασμός (ενέργειες για την αντιμετώπιση των απειλών και αξιοποίηση ευκαιριών, στόχοι ΣΔΑΤ, σχεδιασμός αλλαγών)
 - Πόροι (προσωπικό, υποδομή, περιβάλλον λειτουργίας, στοιχεία ΣΔΑΤ εκτός οργανισμού, παρακολούθηση και μέτρηση πόρων, επαγγελματική επάρκεια, ευαισθητοποίηση)
 - ΣΔΑΤ και τεκμηριωμένες πληροφορίες
- Το ΣΔΑΤ περιλαμβάνει επαρκείς διεργασίες και μεθόδους για την αναγνώριση και εφαρμογή των κανονιστικών και νομοθετικών απαιτήσεων που σχετίζονται με την ασφάλεια των τροφίμων
- Το ΣΔΑΤ έχει σχεδιαστεί ώστε να επιτυγχάνεται η πολιτική ασφάλειας
- Η εφαρμογή του ΣΔΑΤ δικαιολογεί την διενέργεια της επιθεώρησης του Σταδίου 2

- Η επικύρωση των μέτρων ελέγχου, η επαλήθευση των δραστηριοτήτων και τα προγράμματα βελτίωσης είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 22000
- Υπάρχει επάρκεια διαδικασιών εσωτερικής επικοινωνίας και εξωτερικής επικοινωνίας με προμηθευτές, πελάτες και λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη
- Επάρκεια τεκμηρίωσης ΣΔΑΤ και ανάγκη πρόσθετης τεκμηρίωσης ή άλλες πληροφορίες που θα πρέπει να καταστούν διαθέσιμα έγκαιρα,
- Ανασκοπείται η παροχή των πόρων για το 2ο Στάδιο της επιθεώρησης και συμφωνούνται με τον πελάτη οι λεπτομέρειες του 2ου Σταδίου της επιθεώρησης,
- Διευκολύνεται ο σχεδιασμός του 2ου σταδίου της επιθεώρησης από την επαρκή κατανόηση του συστήματος διαχείρισης και των λειτουργιών της εγκατάστασης στο πλαίσιο του προτύπου του συστήματος διαχείρισης ή άλλων τυποποιητικών εγγράφων
- Αξιολογείται αν οι εσωτερικές επιθεωρήσεις και η ανασκόπηση από τη διοίκηση σχεδιάζονται και πραγματοποιούνται και ότι το επίπεδο εφαρμογής του ΣΔΑΤ, αποδεικνύει ότι ο πελάτης είναι έτοιμος για την επιθεώρηση του δευτέρου σταδίου

Όταν ένας οργανισμός εφαρμόζει ένα εξωτερικά ανεπτυγμένο συνδυασμό μέτρων ελέγχου, στο Στάδιο 1 ανασκοπείται η τεκμηρίωση που περιλαμβάνεται στο ΣΔΑΤ ώστε να προσδιοριστεί αν ο συνδυασμός των μέτρων ελέγχου:

- Είναι κατάλληλος για τον οργανισμό
- Έχει αναπτυχθεί σε συμφωνία με τις απαιτήσεις του ISO 22000, και
- Είναι επικαιροποιημένος

Η διαθεσιμότητα των σχετικών εξουσιοδοτήσεων ελέγχονται όταν συγκεντρώνονται οι πληροφορίες που αφορούν την συμμόρφωση με κανονιστικά θέματα.

Τα τεκμηριωμένα συμπεράσματα όσον αφορά την εκπλήρωση των σκοπών του Σταδίου 1 και της ετοιμότητας για το Στάδιο 2, κοινοποιούνται στο πελάτη, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών λειτουργίας που θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν ως μη συμμορφούμενες κατά τη διάρκεια του 2^{ου} Σταδίου. Ο πελάτης ενημερώνεται ότι τα αποτελέσματα του Σταδίου 1 μπορεί να οδηγήσουν σε αναβολή ή ματαίωση του Σταδίου 2 της επιθεώρησης.

Το Στάδιο 1 διενεργείται πάντα στις εγκαταστάσεις του πελάτη, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που αναφέρονται παραπάνω.

Αν κάποιο μέρος του ΣΔΑΤ επιθεωρηθεί τεκμηριωμένα κατά τη διάρκεια του Σταδίου 1 και διαπιστωθεί ότι εφαρμόζεται πλήρως, είναι αποτελεσματικό και σύμφωνα με τις απαιτήσεις δεν χρειάζεται να επιθεωρηθεί ξανά κατά τη διενέργεια του Σταδίου 2. Ωστόσο, ο ΦΠΕ πρέπει να διασφαλίσει ότι τα τμήματα του ΣΔΑΤ που έχουν επιθεωρηθεί είναι συνεχώς συμμορφούμενα με τις απαιτήσεις της πιστοποίησης. Στην περίπτωση αυτή η αναφορά της επιθεώρησης πρέπει να περιλαμβάνει τα σχετικά ευρήματα και να αναφέρεται ρητά ότι η συμμόρφωση διαπιστώθηκε κατά τη διενέργεια του Σταδίου 1.

Το διάστημα μεταξύ 1^{ου} και 2^{ου} Σταδίου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο των έξι (6) μηνών. Σε αντίθετη περίπτωση επαναλαμβάνεται το Στάδιο 1.

8.4.2 Αρχική επιθεώρηση Στάδιο 2

Ο σκοπός του 2ου Σταδίου της επιθεώρησης είναι η αξιολόγηση του επιπέδου της εφαρμογής του ΣΔΑΤ του πελάτη, συμπεριλαμβανομένης και της αποτελεσματικότητας του. Το 2ο Στάδιο διενεργείται επίσης επιτόπου στις εγκαταστάσεις του πελάτη. Στο Στάδιο 2 επιθεωρούνται κατ' ελάχιστο τα παρακάτω:

- α) Οι πληροφορίες και τα τεκμήρια της συμμόρφωσης με όλες τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 22000,
- β) Η παρακολούθηση της επίδοσης, οι μετρήσεις, οι αναφορές και η ανασκόπηση ως προς κύριους σκοπούς και στόχους σε συνάφεια με το πρότυπο ISO 22000 και την καθιερωμένη πολιτική ασφάλειας τροφίμων
- γ) Η ικανότητα του ΣΔΑΤ να επιτύχει τους δηλωμένους στόχους ασφάλειας τροφίμων και η επίδοση του ΣΔΑΤ αναφορικά με την συμμόρφωση με τις εφαρμόσιμες νομικές, κανονιστικές, ρυθμιστικές και συμβατικές απαιτήσεις,
- δ) Ο λειτουργικός έλεγχος των διεργασιών του οργανισμού,
- ε) Η εσωτερική επιθεώρηση και η ανασκόπηση από τη Διοίκηση,
- στ) Η ευθύνη και η τεκμηριωμένη δέσμευση της Διοίκησης για την εφαρμογή των καθιερωμένων Πολιτικών ,

Η Ομάδα Επιθεώρησης αναλύει όλες τις πληροφορίες και τα τεκμήρια που συλλέχθηκαν κατά τα δύο στάδια της επιθεώρησης, ανασκοπεί τα ευρήματα της επιθεώρησης και καταλήγει στα συμπεράσματα της επιθεώρησης. Η συνολική διάρκεια της επιθεώρησης πρέπει να επιτρέπει στα εξερχόμενα αποτελέσματα αυτής, συμπεριλαμβανομένων των Σταδίων 1 και 2, να περιλαμβάνουν:

- α) επαρκή αξιολόγηση της αποτελεσματικής εφαρμογής (προσδιορισμός και επιλογή, εφόσον επιτρέπεται) της διαχείρισης κινδύνων για την ασφάλεια των τροφίμων [αυτό περιλαμβάνει την ανάλυση κινδύνων και τα κρίσιμα σημεία ελέγχου (HACCP) και τα προαπαιτούμενα προγράμματα] όπως προδιαγράφονται από το σχήμα πιστοποίησης (πρότυπο ΣΔΑΤ)
- β) επαρκή αξιολόγηση της αποτελεσματικής διαχείρισης των αλληλεπιδράσεων των διεργασιών του ΣΔΑΤ
- γ) επαρκή αξιολόγηση της ικανότητας του ΣΔΑΤ να συμμορφώνεται με τις εφαρμόσιμες κανονιστικές και νομοθετικές απαιτήσεις
- δ) επαρκή αξιολόγηση της ικανότητας του οργανισμού να χρησιμοποιεί μια αποτελεσματική προσέγγιση διακινδύνευσης στα προϊόντα, στους διεργασίες και στη διαχείριση των αλλαγών.
- ε) επαρκή αξιολόγηση του επιπέδου συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του σχήματος πιστοποίησης και του ίδιου του οργανισμού (εφόσον έχει θέσει τέτοιες απαιτήσεις)
- φ) επαλήθευση της καταλληλότητας του πεδίου πιστοποίησης σε σχέση με τις δραστηριότητες του οργανισμού και ότι η δειγματοληπτική επιλογή στοιχείων και δεδομένων προς επιθεώρηση είναι αρκούντως αντιπροσωπευτική.

8.5 Διενέργεια επιθεωρήσεων

8.5.1 Γενικά

Ο ΦΠΕ ακολουθεί τις προβλέψεις της Ρ05 Διαδικασία Επιθεωρήσεων, Έκδοσης Πιστοποιητικών, Αναστολής, Ανάκλησης ή Περιορισμού του Πεδίου Πιστοποίησης για τη διεξαγωγή επιτόπιων επιθεωρήσεων.

8.5.2 Διεξαγωγή της εισαγωγικής συνεδρίας

Η εισαγωγική συνεδρίαση, πραγματοποιείται με τη Διοίκηση του πελάτη και όπου είναι πρόσφορο με τους αρμοδίους των δραστηριοτήτων ή των διεργασιών που επιθεωρούνται. Ο σκοπός της εισαγωγικής συνεδρίασης η οποία διενεργείται από τον Επικεφαλής της Ομάδας Επιθεώρησης, είναι να δώσει μια σύντομη περιγραφή για τον τρόπο που θα διεκπεραιωθούν οι δραστηριότητες επιθεώρησης. Ο βαθμός της λεπτομέρειας είναι σύμφωνος με την εξοικείωση του πελάτη στη διεργασία της επιθεώρησης και περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- α) Σύσταση των συμμετεχόντων, περιλαμβάνοντας ένα περίγραμμα των ρόλων τους,
- β) Επιβεβαίωση του πεδίου εφαρμογής της επιθεώρησης,
- γ) Επιβεβαίωση του σχεδίου της επιθεώρησης (περιλαμβάνοντας το τύπο και το πεδίο της επιθεώρησης, τους αντικειμενικούς σκοπούς και κριτήρια) , των όποιων αλλαγών και άλλων σχετικών διευθετήσεων με το πελάτη, ειδικά την ημερομηνία και το χρόνο της καταληκτικής συνεδρίασης, τις προσωρινές συνεδριάσεις μεταξύ της ομάδας επιθεώρησης και της διοίκησης του πελάτη,
- δ) επιβεβαίωση των καναλιών τυπικής επικοινωνίας μεταξύ της ομάδας επιθεώρησης και του πελάτη,
- ε) επιβεβαίωση και διαθεσιμότητα των πόρων και των ευκολιών που χρειάζεται η ομάδα επιθεώρησης,
- στ) επιβεβαίωση των θεμάτων που σχετίζονται με την εμπιστευτικότητα,
- ζ) επιβεβαίωση των σχετικών οδηγιών ασφαλείας, των διαδικασιών έκτακτης ανάγκης και ασφαλείας για την ομάδα επιθεώρησης,
- η) επιβεβαίωση της διαθεσιμότητας των ρόλων και των ταυτοτήτων κάποιων συνοδών και παρατηρητών,
- θ) η μέθοδος της καταγραφής συμπεριλαμβανομένης της κατάταξης των ευρημάτων της επιθεώρησης,
- ι) πληροφόρηση σχετικά με τις συνθήκες κάτω από τις οποίες η επιθεώρηση μπορεί να τερματισθεί πρόωρα,
- ια) επιβεβαίωση ότι ο συντονιστής της ομάδας επιθεώρησης και η ομάδα επιθεώρησης που αντιπροσωπεύουν το φορέα πιστοποίησης είναι ικανοί για την επιθεώρηση και πρέπει να είναι σε συμφωνία με το εκτελούμενο σχέδιο της επιθεώρησης συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων της επιθεώρησης και των επακόλουθων,
- ιβ) επιβεβαίωση της κατάστασης των ευρημάτων από προηγούμενη ανασκόπηση ή επιθεώρηση αν αυτό είναι εφαρμόσιμο,
- ιγ) μέθοδοι και διαδικασίες που πρέπει να χρησιμοποιούνται στην επιθεώρηση βασιζόμενες

- στη δειγματοληψία,
- ιδ) επιβεβαίωση της γλώσσας που θα χρησιμοποιηθεί στην επιθεώρηση,
 - ιε) επιβεβαίωση ότι κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης θα πρέπει να κρατείται πληροφορημένος από τη πρόοδο της επιθεώρησης και όποιων εμπλοκών,
 - ιστ) Δυνατότητα στον πελάτη να θέσει ερωτήσεις

8.5.3 Επικοινωνία κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης

Κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης η Ομάδα Επιθεώρησης αποτιμά περιοδικά την πρόοδο της επιθεώρησης και ανταλλάσσει πληροφορίες. Ο Επικεφαλής αναθέτει εκ νέου εργασίες όπου χρειάζεται, μεταξύ των μελών της Ομάδας Επιθεώρησης και περιοδικά πληροφορεί τον πελάτη για τη πρόοδο της επιθεώρησης.

Όπου οι διαθέσιμες αποδείξεις της επιθεώρησης καθιστούν ότι οι αντικειμενικοί σκοποί της επιθεώρησης είναι ανέφικτοι ή υποδηλωτικοί της παρουσίας μιας ενδιάμεσης και σημαντικής διακινδύνευσης (π.χ. ασφάλεια και υγεία) ο Επικεφαλής το αναφέρει στον πελάτη και αν είναι δυνατόν στον ΦΠΕ ώστε να καθορίσει τη κατάλληλη ενέργεια. Κάθε ενέργεια μπορεί να περιλαμβάνει επανεπιβεβαίωση ή τροποποίηση του Σχεδίου Επιθεώρησης, αλλαγές στους αντικειμενικούς σκοπούς της επιθεώρησης ή στο πεδίο της επιθεώρησης ή τερματισμό της επιθεώρησης. Ο Επικεφαλής ενημερώνει σχετικά με τις αποφάσεις τον ΦΠΕ.

Ο Επικεφαλής ανασκοπεί με τον πελάτη κάθε ανάγκη για αλλαγές στο πεδίο της επιθεώρησης η οποία γίνεται φανερή κατά την εξέλιξη των δραστηριοτήτων της επιτόπιας επιθεώρησης και ενημερώνει σχετικά τον ΦΠΕ.

Κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης η πληροφορία που είναι σχετική με τους αντικειμενικούς σκοπούς της επιθεώρησης, το πεδίο και τα κριτήρια (συμπεριλαμβανομένης της πληροφορίας που σχετίζεται με τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ λειτουργιών, δραστηριοτήτων και διεργασιών) συλλέγεται με κατάλληλη δειγματοληψία και να επαληθεύεται ώστε να γίνει αντικειμενική απόδειξη.

Οι μέθοδοι της απόκτησης της πληροφορίας πρέπει να περιλαμβάνουν αλλά όχι περιοριστικά:

- α) συνεντεύξεις,
- β) παρακολούθηση διεργασιών και δραστηριοτήτων,
- γ) ανασκόπηση της τεκμηρίωσης και των αρχείων.

8.5.4 Ταυτοποίηση και καταγραφή των ευρημάτων της επιθεώρησης

Τα ευρήματα της επιθεώρησης συνοψίζουν συμμορφώσεις και μη συμμορφώσεις. Τα ευρήματα προσδιορίζονται, ταξινομούνται και καταγράφονται ώστε να υποστηρίζεται κατάλληλα και επαρκώς η λήψη απόφασης για χορήγηση/διατήρηση πιστοποίησης ή μη, από το ανεξάρτητο πρόσωπο που φέρει την ευθύνη ανασκόπησης της αναφοράς επιθεώρησης και λήψης της απόφασης.

Ευκαιρίες για βελτίωση μπορεί να εντοπίζονται και να καταγράφονται. Τα ευρήματα της επιθεώρησης όμως τα οποία συνιστούν μη συμμορφώσεις, δεν μπορεί να διατυπώνονται και να χαρακτηρίζονται σαν ευκαιρίες προς βελτίωση.

Ένα εύρημα μη συμμόρφωσης καταγράφεται σε σχέση με μια συγκεκριμένη απαίτηση, περιέχει μια σαφή αναφορά της μη συμμόρφωσης και περιγράφει με λεπτομέρεια την αντικειμενική απόδειξη στην οποία βασίζεται η μη συμμόρφωση. Οι μη συμμορφώσεις πρέπει να συζητούνται με τον πελάτη, ώστε να εξασφαλιστεί ότι είναι κατανοητές, αντικειμενικές και αποδεκτές. Ο επιθεωρητής όμως πρέπει να αποφεύγει σχόλια ή εκτιμήσεις για τα αίτια εμφάνισής τους ή για τους ενδεδωγμένους τρόπους επίλυσής τους.

Ο Επικεφαλής προσπαθεί να επιλύει κάθε διαφωνία ανάμεσα στην Ομάδα Επιθεώρησης και τον πελάτη αναφορικά με τα τεκμήρια επιθεώρησης και τα ευρήματα και τυχόν άλυτες διχογνωμίες πρέπει να καταγράφονται στην αναφορά επιθεώρησης.

8.5.5 Συμπεράσματα της επιθεώρησης – διεξαγωγή καταληκτικής συνεδρίας

Πριν τη καταληκτική συνεδρίαση η Ομάδα Επιθεώρησης συνεδριάζει υπό τον Επικεφαλής και:

- α) ανασκοπεί τα ευρήματα της επιθεώρησης και κάθε άλλη κατάλληλη πληροφορία που έχει αποκτηθεί κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης και αντίκεινται στους αντικειμενικούς σκοπούς και τα κριτήρια της επιθεώρησης και κατατάσσεται ως μη συμμόρφωση,
- β) συμφωνεί πάνω στα συμπεράσματα της επιθεώρησης, λαμβάνοντας υπόψη και την αβεβαιότητα της διεργασίας επιθεώρησης,
- γ) συμφωνεί να παρακολουθεί συνεχώς τις αναγκαίες ενέργειες,
- δ) επιβεβαιώνει την καταλληλότητα του προγράμματος επιθεώρησης ή εντοπίζει κάθε διαφοροποίηση που απαιτείται για μελλοντικές επιθεωρήσεις (π.χ. πεδίο πιστοποίησης, χρόνοι και ημερομηνίες επιθεώρησης, συχνότητα επιτήρησης, επάρκεια ομάδας επιθεώρησης)

Η καταληκτική συνεδρίαση διεξάγεται από τον Επικεφαλής με τη Διοίκηση του πελάτη και αν είναι εφικτό με τους αρμόδιους των λειτουργιών ή των διεργασιών που επιθεωρήθηκαν. Ο σκοπός της καταληκτικής συνεδρίασης, είναι να παρουσιαστούν τα συμπεράσματα της επιθεώρησης, συμπεριλαμβανομένης της εισηγήσης αναφορικά με την πιστοποίηση. Οι όποιες μη συμμορφώσεις παρουσιάζονται ώστε ο τρόπος δράσης για αυτές να γίνει κατανοητός και να συμφωνηθεί το χρονοδιάγραμμα για την άρση αυτών.

Επισημαίνεται ότι οι μη συμμορφώσεις μπορεί να μην γίνουν αποδεκτές από τον πελάτη.

Η καταληκτική συνεδρίαση πρέπει περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) Ενημέρωση του πελάτη ότι οι αποδείξεις της επιθεώρησης αποκτήθηκαν δειγματοληπτικά, ως εκ τούτου εισάγεται ένα στοιχείο αβεβαιότητας,
- β) τη μέθοδο και το χρονοδιάγραμμα της υποβολής εκθέσεων συμπεριλαμβανομένης της όποιας ιεράρχησης και χαρακτηρισμού των ευρημάτων της επιθεώρησης,

- γ) τη διεργασία του ΦΠΕ για τον χειρισμό των μη συμμορφώσεων συμπεριλαμβανομένων των όποιων επιπτώσεων επιφέρονται στην τρέχουσα κατάσταση ισχύος της πιστοποίησης του πελάτη.
- δ) το χρονοδιάγραμμα για να παρουσιάσει ο πελάτης ένα σχέδιο για διορθώσεις ή/και διορθωτικές ενέργειες για κάθε μη συμμόρφωση που αναγνωρίστηκε κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης,
- ε) τις ενέργειες του ΦΠΕ μετά την επιθεώρηση,
- στ) πληροφόρηση σχετικά με τις διεργασίες χειρισμού παραπόνων, προσφυγών και ενστάσεων.

Στον πελάτη δίνεται ευκαιρία για ερωτήσεις. Οι όποιες διαφωνίες αναφορικά με τα ευρήματα της επιθεώρησης ή τα συμπεράσματα αυτής συζητούνται και επιλύονται κατά το δυνατόν. Οι όποιες διαφωνίες δεν επιλυθούν, καταγράφονται και αναφέρονται στον ΦΠΕ (Τεχνική Διεύθυνση).

8.5.6 Αναφορά επιθεώρησης

Ο ΦΠΕ παρέχει γραπτή αναφορά για κάθε επιθεώρηση στον πελάτη. Η αναφορά επιθεώρησης παραμένει ιδιοκτησία του ΦΠΕ.

Ο Επικεφαλής εξασφαλίζει ότι η αναφορά επιθεώρησης προετοιμάζεται και είναι αξιόπιστη και ακριβής όσον αφορά το περιεχόμενό της. Η αναφορά επιθεώρησης περιέχει μια συνοπτική, αλλά σαφή και πλήρη καταγραφή της επιθεώρησης και σχετική εισήγηση περί χορήγησης/διατήρησης ή μη της πιστοποίησης, ώστε να καταστεί εφικτή η επακόλουθη ανεξάρτητη λήψη απόφασης χορήγησης ή μη πιστοποίησης και πρέπει να περιέχει ή αναφέρει τα παρακάτω:

- α) την ταυτότητα του ΦΠΕ,
- β) την επωνυμία και τη διεύθυνση του πελάτη και του εκπροσώπου του πελάτη,
- γ) τον τύπο της επιθεώρησης (αρχική, επιτήρηση ή επαναπιστοποίηση ή έκτακτη),
- δ) τα κριτήρια της επιθεώρησης,
- ε) τους αντικειμενικούς σκοπούς της επιθεώρησης,
- στ) το πεδίο της επιθεώρησης, ιδιαίτερα τον προσδιορισμό των οργανωτικών ή λειτουργικών μονάδων ή διεργασιών που επιθεωρήθηκαν και το χρόνο της επιθεώρησης,
- ζ) κάθε απόκλιση από το σχέδιο επιθεώρησης και τις αιτίες τους,
- η) οποιαδήποτε σημαντικά θέματα που επηρεάζουν το πρόγραμμα επιθεώρησης,
- θ) την ταυτότητα του Επικεφαλής, των μελών της Ομάδας Επιθεώρησης, των παρατηρητών και όποιων συνοδών,
- ι) τις ημερομηνίες και τις τοποθεσίες όπου διενεργήθηκαν οι δραστηριότητες της επιθεώρησης
- ια) τα ευρήματα της επιθεώρησης, αναφορές σε αποδείξεις και συμπεράσματα,
- ιβ) σημαντικές αλλαγές, εάν υπάρχουν, που επηρεάζουν το ΣΔΑΤ του πελάτη από την τελευταία επιθεώρηση που πραγματοποιήθηκε,
- ιγ) όποια εκκρεμή θέματα, αν έχουν εντοπισθεί
- ιδ) κατά περίπτωση, αν η επιθεώρηση είναι συνδυασμένη, από κοινού ή ολοκληρωμένη,
- ιε) μια δήλωση αποποίησης ευθύνης ότι η επιθεώρηση βασίζεται σε μια διεργασία δειγματοληψίας των διαθέσιμων πληροφοριών,
- ιστ) συστάσεις από την Ομάδα Επιθεώρησης,
- ιζ) την αξιολόγηση της ορθότητας χρήσης σημάτων, λογοτύπων και δηλώσεων αναφορικά με την

πιστοποίηση του ΣΔΑΤ από τον πελάτη

ιη) επαλήθευση της αποτελεσματικότητας των διορθωτικών ενεργειών που έχουν ληφθεί σε μη συμμορφώσεις προηγούμενων επιθεωρήσεων, κατά περίπτωση.

Η αναφορά επιθεώρησης επίσης περιέχει:

α) δήλωση της συμμόρφωσης και της αποτελεσματικότητας του συστήματος διαχείρισης μαζί με μία περίληψη των αποδεικτικών στοιχείων που αφορούν:

- την ικανότητα του ΣΔΑΤ να εκπληρώσει τις εφαρμοστέες απαιτήσεις και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα,

- τις διεργασίες της εσωτερικής επιθεώρησης και της ανασκόπησης από τη διοίκηση,

β) ένα συμπέρασμα σχετικά με την καταλληλότητα του πεδίου πιστοποίησης

γ) επιβεβαίωση ότι έχουν εκπληρωθεί οι αντικειμενικοί σκοποί της επιθεώρησης.

Ο ΦΠΕ χρησιμοποιεί τυποποιημένα έντυπα αναφορών τόσο για το Στάδιο 1 όσο και για το Στάδιο 2 της επιθεώρησης ΣΔΑΤ σύμφωνα με το πρότυπο ISO 22000. Εναλλακτικά της πλήρους αναφοράς Σταδίου 2, μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα κωδικοποιημένα έντυπα των Ελευθέρων Σημειώσεων του ΦΠΕ υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι θα καλυφθούν όλες οι απαιτήσεις του προτύπου.

8.5.7 Μη συμμορφώσεις – διορθώσεις – διορθωτικές ενέργειες

Ο ΦΠΕ απαιτεί από τους πελάτες του να αναλύουν τα αίτια και να περιγράφουν τις συγκεκριμένες διορθώσεις και διορθωτικές ενέργειες που θα αναλάβουν ή σχεδιάζουν να αναλάβουν, ώστε να εξαλείψουν τις μη συμμορφώσεις εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου. Η ανάλυση γίνεται στο τυποποιημένο έντυπο του ΦΠΕ όπου αναγράφονται οι μη συμμορφώσεις, παρατηρήσεις και οι προτάσεις για βελτίωση.

Ο ΦΠΕ ανασκοπεί τις διορθώσεις, τις προσδιορισθείσες αιτίες και τις διορθωτικές ενέργειες που υποβάλλονται από τους πελάτες του, ώστε να καθορίζει κατά πόσον αυτές είναι αποδεκτές. Ο φορέας πιστοποίησης επιβεβαιώνει την αποτελεσματικότητα από κάθε διόρθωση ή διορθωτική ενέργεια που έχει παρθεί. Οι αποδείξεις που αποκτήθηκαν για να υποστηρίξουν την επίλυση των μη συμμορφώσεων καταγράφονται και τηρούνται στο φάκελο της επιθεώρησης. Ο πελάτης πληροφορείται για το αποτέλεσμα της ανασκόπησης και της επιβεβαίωσης. Επίσης ο ΦΠΕ ενημερώνει τον πελάτη εφόσον κριθεί ότι απαιτείται μια πρόσθετη πλήρης επιθεώρηση, μια πρόσθετη μερική επιθεώρηση, ή τεκμηριωμένη απόδειξη (που επιβεβαιώνεται κατά τη διάρκεια μελλοντικών επιθεωρήσεων) ώστε να επαληθευθεί η αποτελεσματικότητα της διόρθωσης ή της διορθωτικής ενέργειας.

Η επιβεβαίωση της αποτελεσματικότητας των διορθώσεων και των διορθωτικών ενεργειών μπορεί να εκτελείται βασισμένη στην ανασκόπηση της τεκμηρίωσης που προμήθευσε ο πελάτης ή όποτε είναι αναγκαίο, μέσω επιτόπιας επαλήθευσης. Η δραστηριότητα πραγματοποιείται από τον Επικεφαλής Επιθεωρητή ή τον εξουσιοδοτημένο Υπεύθυνο Ανασκόπησης και Λήψης Απόφασης Χορήγησης ή τον αναπληρωτή Τεχνικό Διευθυντή τομέα τροφίμων του ΦΠΕ.

8.6 Απόφαση πιστοποίησης

Ο ΦΠΕ διασφαλίζει ότι τα άτομα που λαμβάνουν τις αποφάσεις χορήγησης ή άρνησης πιστοποίησης επέκτασης ή μείωσης του πεδίου πιστοποίησης, αναστολής ή αποκατάστασης της πιστοποίησης, ανάκλησης ή ανανέωσης της πιστοποίησης είναι διαφορετικά από εκείνα που διενέργησαν τις επιθεωρήσεις. Τα πρόσωπα που έχουν εξουσιοδοτηθεί να λαμβάνουν την απόφαση πιστοποίησης φέρουν τεκμηριωμένα την απαιτούμενη επάρκεια.

Ο ΦΠΕ καταγράφει κάθε απόφαση πιστοποίησης στο σχετικό έντυπο χορήγησης πιστοποίησης, συμπεριλαμβανομένων τυχόν πρόσθετων πληροφοριών ή διευκρινίσεων που αναζητήθηκαν από την Ομάδα Επιθεώρησης ή άλλες πηγές.

Για τη λήψη μιας απόφασης, για τη χορήγηση ή τη διατήρηση της πιστοποίησης, την επέκταση ή μείωση του πεδίου πιστοποίησης, την ανανέωση, αναστολή ή αποκατάσταση, ή ανάκληση της πιστοποίησης, διασφαλίζεται ότι:

- α) οι πληροφορίες που παρέχονται από την Ομάδα Επιθεώρησης επαρκούν ως προς τις απαιτήσεις και το πεδίο πιστοποίησης,
- β) για κάθε κύρια μη συμμόρφωση έχουν ανασκοπηθεί, αποδεχτεί και επαληθευτεί οι διορθώσεις και διορθωτικές ενέργειες που ελήφθησαν
- γ) για κάθε παρατήρηση, έχουν ανασκοπηθεί και τυγχάνουν αποδοχής ο σχεδιασμός του πελάτη για τις διορθώσεις και διορθωτικές ενέργειες που θα ληφθούν

Οι πληροφορίες που παρέχονται από την Ομάδα Επιθεώρησης στον ΦΠΕ για τη λήψη της απόφασης πιστοποίησης περιλαμβάνουν, κατ' ελάχιστο, τα εξής:

- α) τις αναφορές επιθεώρησης,
- β) τα σχόλια για τις μη συμμορφώσεις, και όπου απαιτείται, τις διορθώσεις και τις διορθωτικές ενέργειες του πελάτη
- γ) την επιβεβαίωση των πληροφοριών που παρασχέθηκαν κατά την ανασκόπηση της αίτησης
- δ) επιβεβαίωση ότι οι αντικειμενικοί σκοποί της επιθεώρησης έχουν επιτευχθεί,
- ε) εισήγηση για τη χορήγηση ή μη της πιστοποίησης, μαζί με όλους τους όρους ή παρατηρήσεις

Εφόσον ο ΦΠΕ δεν επαληθεύσει την εφαρμογή των διορθώσεων και των διορθωτικών ενεργειών για κάθε κύρια μη συμμόρφωση εντός 6 μηνών μετά την τελευταία ημέρα διεξαγωγής της επιθεώρησης του 2^{ου} Σταδίου, ο ΦΠΕ διενεργεί ένα άλλο Στάδιο 2 επιθεώρησης πριν από τη πρόταση πιστοποίησης.

Ο ΦΠΕ λαμβάνει αποφάσεις για την ανανέωση της πιστοποίησης για νέο τριετή κύκλο με βάση τα αποτελέσματα της αντίστοιχης επιθεώρησης επαναπιστοποίησης, καθώς και τα αποτελέσματα της ανασκόπησης του ιστορικού επίδοσης του ΣΔΤΑ για όλο τον προηγούμενο τριετή κύκλο της πιστοποίησης και των παραπόνων που λαμβάνονται από χρήστες της πιστοποίησης και λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη.

8.7 Διατήρηση της πιστοποίησης

Ο ΦΠΕ αποφασίζει διατήρηση της πιστοποίησης, όταν αποδεικνύεται πως ο πελάτης συνεχίζει να ικανοποιεί τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 22000. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από την παρακολούθηση άρσης των μη συμμορφώσεων, των επιθεωρήσεων επιτήρησης και τυχόν έκτακτων επιθεωρήσεων.

8.7.1 Επιθεώρηση Επιτήρησης

Ο φορέας πιστοποίησης εκτελεί τις δραστηριότητες επιτήρησης, ώστε να ανασκοπούνται σε τακτική και αντιπροσωπευτική βάση τα τμήματα και οι λειτουργίες του πεδίου εφαρμογής του ΣΔΑΤ και να λαμβάνονται υπόψη αλλαγές του πελάτη και του συστήματος διαχείρισής του.

Οι δραστηριότητες επιτήρησης περιλαμβάνουν επιτόπιες επιθεωρήσεις όπου αξιολογείται κατά πόσο το ΣΔΑΤ του πελάτη συνεχίζει να ικανοποιεί συγκεκριμένες απαιτήσεις, ως προς το πρότυπο, βάσει του οποίου χορηγείται η πιστοποίηση. Άλλες δραστηριότητες επιτήρησης ενδέχεται να είναι οι εξής:

- α) ερωτήματα του φορέα πιστοποίησης προς τον πιστοποιημένο πελάτη, αναφορικά με την πιστοποίηση,
- β) ανασκόπηση τυχόν δηλώσεων του πελάτη αναφορικά με τις λειτουργίες του (π.χ. διαφημιστικό υλικό, ιστοσελίδα),
- γ) αιτήματα προς τον πελάτη για παροχή εγγράφων και αρχείων (έντυπα ή σε ηλεκτρονική μορφή) και
- δ) άλλα μέσα παρακολούθησης της επίδοσης του πιστοποιημένου πελάτη

Οι επιθεωρήσεις επιτήρησης είναι επιτόπιες επιθεωρήσεις, αλλά όχι απαραίτητα πλήρεις επιθεωρήσεις του ΣΔΑΤ και σχεδιάζονται σε συνδυασμό με άλλες δραστηριότητες επιτήρησης, έτσι ώστε ο ΦΠΕ να μπορεί να διατηρεί την εμπιστοσύνη πως το πιστοποιημένο σύστημα διαχείρισης του πελάτη συνεχίζει να ικανοποιεί τις απαιτήσεις μεταξύ των επιθεωρήσεων. Κάθε επιτήρηση για το ΣΔΑΤ πρέπει να περιλαμβάνει επαρκή έλεγχο για:

- α) τις εσωτερικές επιθεωρήσεις και την ανασκόπηση από τη Διοίκηση,
- β) την ανασκόπηση των ενεργειών που εκτελέστηκαν για τις μη συμμορφώσεις που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης επιθεώρησης,
- γ) τη διαχείριση των παραπόνων,
- δ) την αποτελεσματικότητα του ΣΔΑΤ αναφορικά με την επίτευξη των στόχων των πιστοποιημένων πελατών, και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του ΣΔΑΤ
- ε) την πρόοδο των προβλεπόμενων δραστηριοτήτων αναφορικά με τη συνεχή βελτίωση,
- στ) τον διαρκή λειτουργικό έλεγχο,
- ζ) την ανασκόπηση τυχόν αλλαγών, και
- η) τη χρήση των λογοτύπων, των σημάτων ή/ και των αναφορών στην πιστοποίηση

8.7.2 Επιθεώρηση Επαναπιστοποίησης

Στην επιθεώρηση επαναπιστοποίησης επιβεβαιώνεται η συνεχιζόμενη συμμόρφωση και αποτελεσματικότητα του ΣΔΑΤ στο σύνολό του, καθώς και η συνεχιζόμενη καταλληλότητα και ισχύ του πεδίου της πιστοποίησης. Η επιθεώρηση επαναπιστοποίησης έχει σχεδιαστεί και διεξάγεται, ώστε να αξιολογείται η διαρκής ικανοποίηση όλων των απαιτήσεων του σχετικού προτύπου. **Η επιθεώρηση επαναπιστοποίησης διενεργείται σε χρόνο ικανό για την έγκαιρη ανανέωση, πριν από την ημερομηνία λήξης του πιστοποιητικού.**

Η επιθεώρηση επαναπιστοποίησης περιλαμβάνει την ανασκόπηση αναφορών προηγούμενων επιθεωρήσεων επιτήρησης και λαμβάνει υπόψη την συνολική επίδοση του συστήματος διαχείρισης **στον πιο πρόσφατο τριετή κύκλο της πιστοποίησης.**

Οι δραστηριότητες της επιθεώρησης επαναπιστοποίησης μπορεί να περιλαμβάνουν το πρώτο στάδιο της επιθεώρησης, όταν έχουν σημειωθεί σημαντικές αλλαγές στο σύστημα διαχείρισης, τον οργανισμό ή το πλαίσιο λειτουργίας του ΣΔΑΤ (π.χ. αλλαγές στις υποδομές, στον εξοπλισμό, στη νομοθεσία, κλπ). Τέτοιες αλλαγές μπορούν να εμφανιστούν οποιαδήποτε στιγμή κατά τη διάρκεια του κύκλου της πιστοποίησης και ο φορέας ενδέχεται να χρειαστεί να πραγματοποιήσει κάποια ειδική επιθεώρηση που μπορεί ή δεν μπορεί να είναι μία επιθεώρηση δύο σταδίων. Η ανάγκη διενέργειας σταδίου 1 εντοπίζεται κατά την ανασκόπηση της αίτησης επαναπιστοποίησης.

Η επιθεώρηση επαναπιστοποίησης περιλαμβάνει μία επιτόπια επιθεώρηση, η οποία ελέγχει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- α) την αποτελεσματικότητα του ΣΔΑΤ συνολικά, αναφορικά με εσωτερικές και εξωτερικές αλλαγές και τη συνεχιζόμενη σχετικότητα και εφαρμοσιμότητα του πεδίου της πιστοποίησης,
- β) την αποδεδειγμένη δέσμευση για διατήρηση της αποτελεσματικότητας και της βελτίωσης του ΣΔΑΤ, ώστε να βελτιώνεται η συνολική επίδοση,
- γ) την αποτελεσματικότητα του ΣΔΑΤ, με αναφορά στην επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών του πιστοποιημένου πελάτη και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του ΣΔΑΤ

8.7.3 Επέκταση πεδίου – έκτακτες επιθεωρήσεις – αναστολή, ανάκληση

Ο ΦΠΕ ανασκοπεί την αίτηση πελάτη για την επέκταση του πεδίου πιστοποίησης, που έχει ήδη χορηγηθεί και καθορίζει τις απαραίτητες δραστηριότητες επιθεώρησης, ώστε να αποφασίσει κατά πόσο μπορεί να χορηγηθεί η ζητούμενη επέκταση του πεδίου. Η επιθεώρηση αυτή μπορεί να διεξαχθεί σε συνδυασμό με μια τακτική ετήσια επιθεώρηση επιτήρησης,

Ο ΦΠΕ ενδέχεται να απαιτηθεί να διεξάγει έκτακτες επιθεωρήσεις των πιστοποιημένων του πελατών με σύντομη προειδοποίηση ή χωρίς προειδοποίηση, ώστε να διερευνήσει παράπονα, καταγγελίες, περιστατικά νάκλησης ή να ανταποκριθεί σε αλλαγές ή για την παρακολούθηση πελατών, των οποίων η πιστοποίηση έχει ανασταλεί. Στις περιπτώσεις αυτές:

- α) ο φορέας πιστοποίησης περιγράφει και γνωστοποιεί εκ των προτέρων στους πιστοποιημένους του πελάτες τις προϋποθέσεις, υπό τις οποίες μπορούν να πραγματοποιηθούν τέτοιες έκτακτες επιθεωρήσεις,
- β) ο φορέας πιστοποίησης δίνει ιδιαίτερη προσοχή στην επιλογή των μελών της ομάδας επιθεώρησης, εξαιτίας της έλλειψης ευκαιρίας του πελάτη να μην εγκρίνει τα μέλη της ομάδας επιθεώρησης.

Υπό καθεστώς αναστολής, η ισχύς της πιστοποίησης του ΣΔΑΤ του πελάτη αίρεται προσωρινά. Ο ΦΠΕ αναστέλλει την ισχύ της πιστοποίησης, μεταξύ άλλων λόγων και όταν:

- Το πιστοποιημένο ΣΔΑΤ του πελάτη συστηματικά ή σε σημαντικό βαθμό δεν ικανοποιεί τις απαιτήσεις και τα κριτήρια πιστοποίησης, συμπεριλαμβανομένων και των απαιτήσεων για την αποτελεσματικότητά του,
- Ο πιστοποιημένος πελάτης δεν επιτρέπει τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων επιτήρησης ή επαναπιστοποίησης κατά τα απαιτούμενα χρονικά διαστήματα,
- Ο πιστοποιημένος πελάτης δεν δέχεται τη διεξαγωγή έκτακτης επιθεώρησης που έχει κριθεί αναγκαία
- ο πιστοποιημένος πελάτης ζητά ο ίδιος την αναστολή της πιστοποίησης που διαθέτει

Ο ΦΠΕ αποκαθιστά εκ νέου την ισχύ της πιστοποίησης εάν έχει επιλυθεί το ζήτημα που είχε επιφέρει την αναστολή. Μη επίλυση των προβλημάτων που είχαν ως αποτέλεσμα την αναστολή στον καθορισμένο από τον ΦΠΕ χρόνο, επιφέρει την οριστική ανάκληση ή σε ορισμένες εξαιρετικές περιστάσεις και εφόσον εφικτό και επαρκώς τεκμηριωμένο, τη μείωση του πεδίου πιστοποίησης. Η αναστολή δεν μπορεί υπερβαίνει τους έξι μήνες.

8.8 Ενστάσεις- παράπονα

Ο ΦΠΕ ακολουθεί τις προβλέψεις της Ρ09 Διαδικασία Χειρισμού Παραπόνων και Ενστάσεων και Διερεύνησης Ικανοποίησης Πελατών, η οποία βρίσκεται αναρτημένη στην ιστοσελίδα σε ελεύθερη πρόσβαση προς κάθε ενδιαφερόμενο.

Παράπονα και αμφισβητήσεις, σχετικά με τις παρεχόμενες από τον Φορέα Πιστοποίησης υπηρεσίες πιστοποίησης, πρέπει να υποβληθούν εγγράφως από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Ενστάσεις σχετικά με απόφαση για χορήγηση, αναστολή ή ανάκληση της πιστοποίησης μπορεί να υποβληθούν εγγράφως από τα ενδιαφερόμενα μέρη εντός ενός (1) μηνός από της κοινοποιήσεως σε αυτούς της σχετικής απόφασης ή από την ημερομηνία που έλαβαν γνώση αυτής.

Στη διερεύνηση του παραπόνου, της αμφισβήτησης, της ένστασης, της προσφυγής ή της καταγγελίας ΔΕΝ συμμετέχουν φυσικά πρόσωπα που έχουν συμμετάσχει στις δραστηριότητες που αφορά η καταγγελία ή/και τα οποία έχουν αποδεδειγμένα σύγκρουση συμφερόντων με τον ενιστάμενο/παραπονούμενο/καταγγέλοντα. Η τελική απόφαση λαμβάνεται από τον ΦΠΕ και είναι τεκμηριωμένη και οριστική. Η διεργασία χειρισμού ελέγχεται όσον αφορά την τήρηση των προβλέψεων αμεροληψίας από την Επιτροπή Αμεροληψίας.

8.9 Αρχεία πελατών

Ο ΦΠΕ διατηρεί αρχεία για την επιθεώρηση και τις άλλες δραστηριότητες πιστοποίησης για όλους τους πελάτες του, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών που υπέβαλαν αίτηση, των οργανισμών που επιθεωρήθηκαν, πιστοποιήθηκαν, ή αυτών των οποίων η πιστοποίηση ανεστάλη ή ανακλήθηκε.

Τα αρχεία των πιστοποιημένων πελατών περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) τις πληροφορίες αίτησης, ανασκόπησης της αίτησης και τις αναφορές της αρχικής επιθεώρησης και των επιθεωρήσεων επιτήρησης και επαναπιστοποίησης, καθώς και τυχόν έκτακτων επιθεωρήσεων
- β) τη συμφωνία πιστοποίησης,
- γ) την αιτιολόγηση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε κατά τη δειγματοληψία των πολλαπλών εγκαταστάσεων, αν εφαρμόζει σχετικά,
- δ) την αιτιολόγηση του καθορισμού του ανθρωποχρόνου διάρκειας της επιθεώρησης
- ε) τα τεκμήρια πληρότητας επαλήθευσης των διορθώσεων και διορθωτικών ενεργειών
- στ) τα αρχεία παραπόνων και ενστάσεων και τυχόν επακόλουθες διορθώσεις ή διορθωτικές ενέργειες
- ζ) τα πρακτικά τυχόν συσκέψεων και αποφάσεων,
- η) την τεκμηρίωση λήψης των αποφάσεων χορήγησης/διατήρησης ή μη της πιστοποίησης,
- θ) τα έγγραφα πιστοποίησης, συμπεριλαμβανομένου του πεδίου πιστοποίησης αναφορικά με το προϊόν, τη διεργασία ή την υπηρεσία
- ι) τα σχετικά αρχεία που είναι απαραίτητα για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στην πιστοποίηση, όπως αντικειμενικές αποδείξεις της επαγγελματικής επάρκειας των επιθεωρητών και των εμπειρογνομόνων.
- κ) τα σχέδια και τα προγράμματα επιθεώρησης.

Ο φορέας πιστοποίησης διατηρεί τα αρχεία για τους υποψήφιους και τους πελάτες ασφαλή, ώστε να διασφαλίζεται πως οι πληροφορίες παραμένουν εμπιστευτικές. Τα αρχεία των πιστοποιημένων πελατών και των προηγούμενων πιστοποιημένων πελατών τηρούνται για τη διάρκεια του τρέχοντος κύκλου πιστοποίησης, συν του προηγούμενου πλήρους τριετούς κύκλου πιστοποίησης.

9. Απαιτήσεις Συστήματος Διαχείρισης

Ο φορέας πιστοποίησης έχει καθιερώσει, τεκμηριωμένο σύστημα διαχείρισης, που υποστηρίζει και αποδεικνύει τη συνεχιζόμενη ικανοποίηση των απαιτήσεων του ISO/IEC 17021 και του ISO 22003-1:2022.

Η Διοίκηση του ΦΠΕ έχει καθιερώσει και τεκμηριώσει τις απαιτούμενες πολιτικές και παρέχει αντικειμενικές αποδείξεις της δέσμευσής της για την ανάπτυξη και τη διατήρηση του συστήματος διαχείρισης. Η Διοίκηση επίσης διασφαλίζει πως οι πολιτικές κατανοούνται, υλοποιούνται και παραμένουν κατάλληλες σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας του φορέα.

Ο ΦΠΕ έχει καθιερώσει τεκμηριωμένες διαδικασίες ενδεικτικά και μεταξύ άλλων:

- για τον έλεγχο των εγγράφων (εσωτερικών και εξωτερικών)
- για τη διατήρηση αρχείων σύμφωνα με τις νομικές και συμβατικές του απαιτήσεις.
- για την ανασκόπηση του συστήματος διαχείρισης σε τακτά χρονικά διαστήματα. Τα εισερχόμενα στην ανασκόπηση από τη Διοίκηση περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με:
 - τα αποτελέσματα των εσωτερικών και εξωτερικών επιθεωρήσεων,
 - την ανάδραση από πελάτες και ενδιαφερόμενα μέρη,
 - τη διασφάλιση αμεροληψίας,
 - το καθεστώς των διορθωτικών ενεργειών,
 - την κατάσταση των δράσεων για την αντιμετώπιση των διακινδυνεύσεων,
 - τις επακόλουθες ενέργειες από προηγούμενες ανασκοπήσεις όσον αφορά την ικανοποίηση των αντικειμενικών σκοπών
 - τις αλλαγές που θα μπορούσαν να επηρεάσουν το σύστημα διαχείρισης και
 - τις ενστάσεις και τα παράπονα

Τα αποτελέσματα της ανασκόπησης από τη Διοίκηση πρέπει να περιλαμβάνουν αποφάσεις και δράσεις σχετικά με:

- τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος διαχείρισης και των διεργασιών του,
 - τη βελτίωση των υπηρεσιών πιστοποίησης
 - τις ανάγκες σε πόρους.
 - τις αναθεωρήσεις της πολιτικής και των αντικειμενικών σκοπών του οργανισμού
- για τη διεξαγωγή εσωτερικών επιθεωρήσεων, ώστε να επαληθεύει πως οι απαιτήσεις του συστήματος διαχείρισης υλοποιούνται και διατηρούνται αποτελεσματικά.
 - για την αναγνώριση και τη διαχείριση των μη συμμορφώσεων στις λειτουργίες του.

Ο ΦΠΕ αναλαμβάνει δράσεις για την εξάλειψη των αιτίων των μη συμμορφώσεων που αναγνωρίζονται, ώστε να προλάβει την επανεμφάνισή τους. Οι διορθωτικές ενέργειες είναι αντίστοιχες με τις συνέπειες του προβλήματος. Οι διαδικασίες καθορίζουν απαιτήσεις για:

- α) τον εντοπισμό των μη συμμορφώσεων (π.χ. από παράπονα και εσωτερικές επιθεωρήσεις),
- β) τον καθορισμό των γενεσιουργών αιτίων των μη συμμορφώσεων και της έκτασης των επιπτώσεών τους στα έργα πιστοποίησης,
- γ) τις τεκμηριωμένες διορθώσεις και τις διορθωτικές ενέργειες που αποφασίζονται για άρση των μη συμμορφώσεων
- δ) την αξιολόγηση της ανάγκης για δράση, ώστε να διασφαλίζεται πως οι μη συμμορφώσεις δεν θα επανεμφανιστούν,
- ε) τον έγκαιρο καθορισμό και την υλοποίηση των δράσεων που απαιτούνται,
- στ) την καταγραφή των αποτελεσμάτων των δράσεων που λήφθηκαν
- ζ) την ανασκόπηση της αποτελεσματικότητας των διορθωτικών ενεργειών.